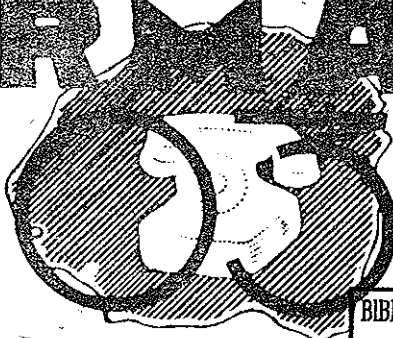

487578

Procesat 8-12 1955; 1-12 an. II
2. VI. 1955

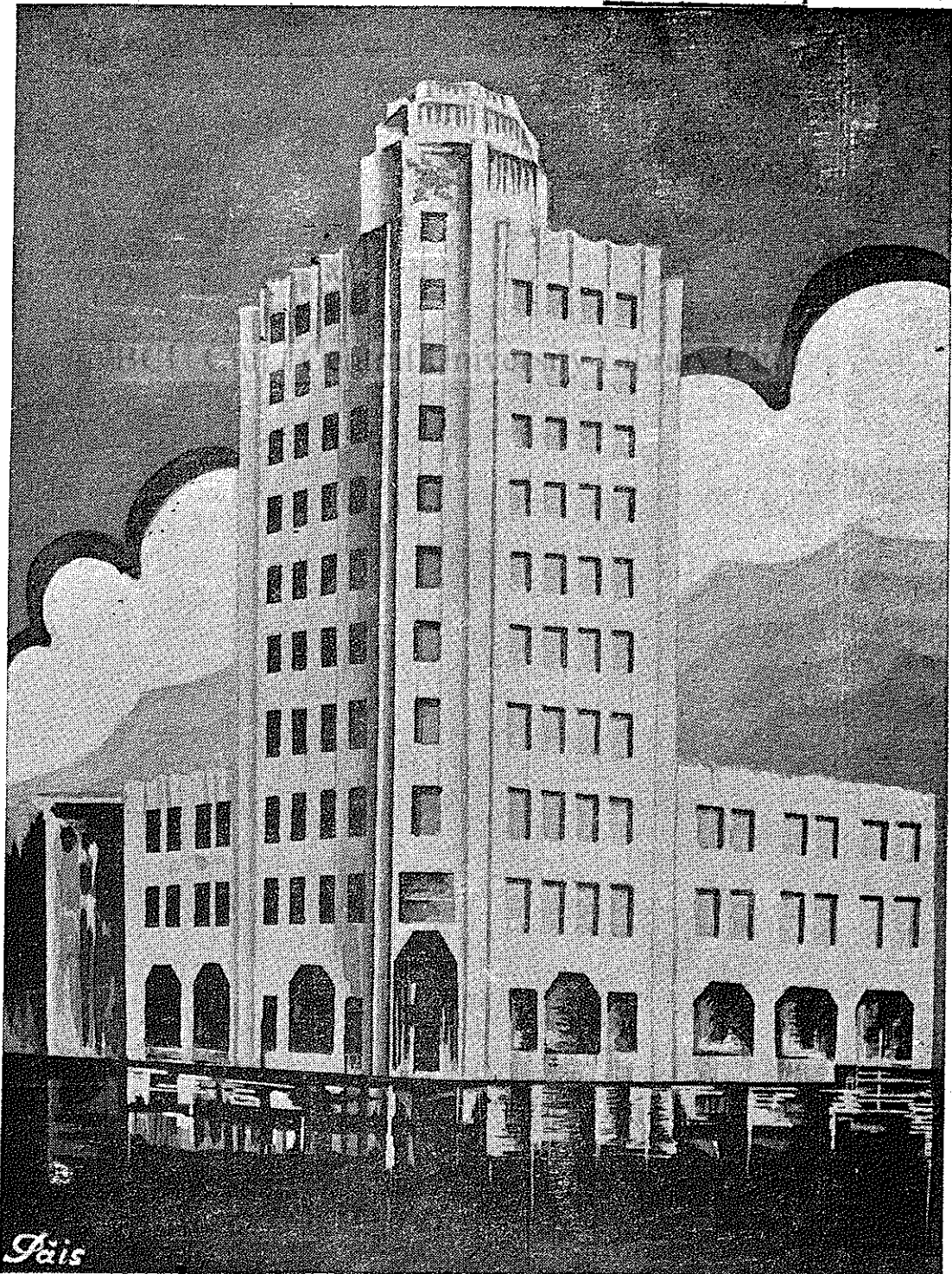
INFORMATIUNI INFORMATIUNI

Anul 1

No. 1

BIBL. UNIV. CLUJ-SIBU
Nr. 6256-1945
Exemplar legal

Pais

Ștefan T. Țoculescu

AGENȚIE DE VAPOARE

Transporturi fluviiale și maritime în Cabotaj și Internaționale

Agenții în Porturile Dunărene

Telefon : 4-68-53

Telegrame : Țoculescu - Buc trești

Of. Reg. Com. No. 3314/942

BUCUREȘTI, I.

Bulev. Carol 63

S U M A R

Incepem . . . . .
Telefoanele și Invalizii . . . . .
Linii telefonice krarupizate și linii telef. pupinizate . . . . .
Telefonul în intimitate . . . . .
Românizarea ; un imperativ național
S. A. F. (Serv. de aprovizionare al funcționarilor)
Chemarea la cină . . . . .
Unirea . . . . .
Soldatul Dan Demostene . . . . .
Icoană din Război . . . . .
Mira . . . . .
Marceline Desbordes Valmore . . . . .
Recenzii . . . . .
Colțul surâsului . . . . .

Informațiuni 03

de Codin Lăzărescu
„ Ing. M. Constantinescu
„ Ing. Sergiu Condrea
L. Z. R.
„ Dan Brătianu
„ A. Lascarov-Moldovanu
„ Prof. St. Iacobescu
„ Serg. T.R. Leontin Brudascu
„ Vasile Militaru
„ Al. Gr. Piepteanu
„ T. Dumitrescu
„ V. Bilciurescu
„ Alex. Gruia

Războiul în imagini

Comitet de inițiativă { Ing. P. G. Roman, Al. Gr. Piepteanu, Nicoară A., Petrescu Oct., Ivanovici Al.,
Grigore C., Brătianu Dan și Pârlea Aurelian.

Anul I, Nr. 1

Februarie 1943, Ediție de război

ABONAMENTE ANUALE:

Funcționari S. A. R. de Telefoane . . . . . Lei 600 || Instituții, Societăți, Intreprinderi . . . . . Lei 3000
Particulari . . . . . „ 1500 || Sprijin . . . . . 5000 și 10.000

Informatiuni 03

Organ Technic-Profesional, Literar. Cultural, Arta Sport

Redactor Responsabil: AL. GR. PIEPTEANU

Redacția și Administrația: București, Strada Rădiței No. 43, Sect. VI — Telef. 4.74.75

INCEPEM...

In rostul vremurilor de astăzi, în spatele celor ce se sacrifică pentru binele acestui pământ, mai scump nouă ca viața însăși, revista noastră ia loc în rândul surorilor mai în vârstă, pentru propăvăduirea binelui și frumosului, ce au format dăra de lumină înaintașilor noștri.

Greutățile pe cari le întâmpinăm astăzi, cu scoaterea acestei reviste, ne îndoesc puterile de muncă pentru garantarea apariției, având toată încrederea în judecată obiectivă a cititorilor noștri.

Făcându-ne datoria și ținând drumul drept al programului nostru, ne vom strădui să ne arătăm demni de acei cari ne-au înțeles și ne-au ajutat să luăm ființă. Le mulțumim iar recunoștința noastră va fi munca depusă, spre a nu umbri o clipă măcar încrederea ce ni s'a acordat.

In pragul anului nou, ce începe, urăm tuturor factorilor responsabili, pe umerii cărora apasă atât de greu destinele țării noastre, sănătate și realizarea gândurilor ce le zbuciumă fruntea.

Cu gândul nedespărțit la ostașii noștri de pe front, cu gândul la toți acei ce simt românește și cred nestrămutat în idealul nostru românesc; INCEPEM.

INFORMAȚII 03

TELEFOANELE ȘI INVALIDIZII

de Codin Lăzărescu

Apelul d-lui Măreșal Ion Antonescu Conducătorul Statului, pentru ridicarea cât mai grabnică a Palatului Invalidizilor, casa de reeducare și ajutorare a eroilor cari și-au sacrificat viața întru împlinirea idealului milenar al Patriei, a găsit un puternic ecou sufletesc în personalul societății de telefoane, care din prima clipa a subscris cu toată puterea de a ajuta, suma de 50.000.000 lei.

cietăți pur românești, să fie un imbold și un îndreptar de solidaritate pentru toți românii, cu atât mai mult cu cât azi, în plin vifor ucigător, Românii stau straže neclintite în prima linie hotărâtoare de victorie și libertate.

50.000.000 lei, nu constituie numai o cifră de o excepțională valoare, ci și unirea sufletească a unuia dintre cele mai mari societăți românești, răspândită în toată Țara, și care a-

MAREȘALUL ION ANTONESCU
Simbolul țării Românești

E în acest mărinimos și spontan gest al funcționarilor și lucrătorilor Societății de Telefoane, răsfrântă toată grațitudinea pe care o poartă mic și mare, aceluia care cu abnegație și entuziasm, fără precupețire și fără șovăire, și-au lăsat părți din trupurile lor pe Câmpul Onoarei Românești pentruca să se îplinească marele nostru destin al împărăteștilor noastre năzuinți.

„Palatul Invalidizilor“ idee care isvorește din cugetul și simțirea Măreșalului Desrobitor de fruntarii, constituie azi pentru Neamul în plin marș eroic, imperativul categoric al Nației sângerânde și jertfelnice, care își croește drum de libertate și glorie prin negurile unui războiu fără egal.

50.000.000 lei, contribuția unei so-

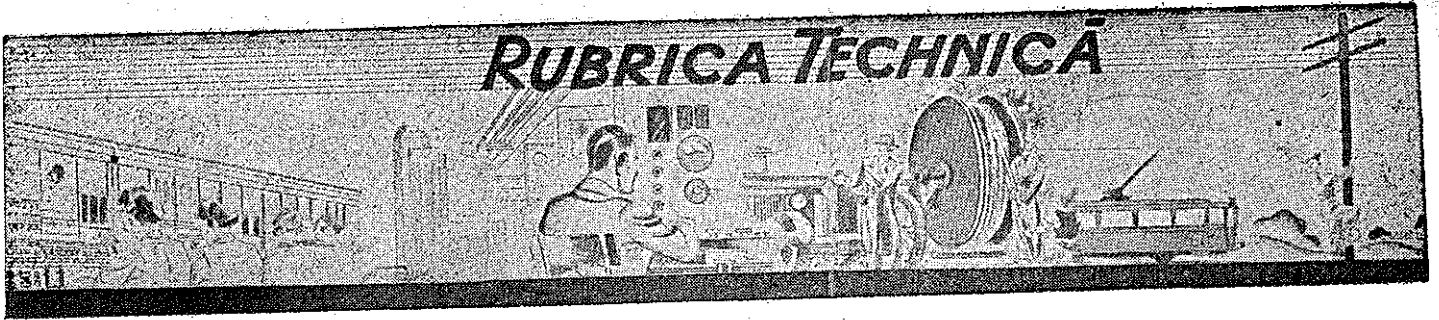
sigură spontan trainica legătură a românismului de pretutindeni, care nu ne poate duce decât la biruință.

Societatea de telefoane prin conducătorii ei și prin personalul devotat care contribuie zi de zi la legătura sufletească a întregii națiuni în jurul Armatei se înscrie astfel printre pionerii noilor orizonturi românești, la care Măreșalul dăltuește gând nou de viață, trudind zi și noapte întru siguranța vecinicii unui ideal ce trebuie să se îndeplinească:

Unirea tuturor românilor în cercul de lumină și de azur al Patriei de totdeauna.

CODIN LĂZĂRESCU

RUBRICA TEHNICĂ

Linii Telefonice Krarupizate și Linii Pupinizate

de Ing. M. Constantinescu

Telefonia la mare distanță luând pe zi ce trece mai mare desvoltare, desigur că atențiunea tuturor este astăzi îndreptată înspre acest gen de comunicație. Telefonia multiplă prin curenți de înaltă frecvență a însemnat un salt formidabil în domeniul comunicațiilor la mare distanță. Acest gen de telefonie se bazează pe transmisiunea mai multor comunicații simultane pe aceeași linie telefonică.

Acest sistem însă, se aplică mai ales pe liniile aeriene. Cum astăzi chestiunea liniilor subterane în cable, devine din ce în ce mai actuală, cuvintele „Krarupizare” și „Pupinizare” care se aplică pentru cablele la mare distanță, se aud des. Chestiunea punându-se și la noi, unde s'au construit de curând linii în cable pupizate, credem interesant pentru cititorii noștri să dăm câteva noțiuni elementare asupra acestor chestiuni.

Se știe că slăbirea kilometrică a unei linii cu selfinducție uniform repartizată, este în funcție de 4 constante ale liniei și anume: Rezistența, Capacitatea, Selfinducția și Perditanța (universul rezistenței de izolație). Din formula care leagă aceste 4 constante se deduce că: mărirea artificială a selfinducției este un mijloc eficace pentru micșorarea slăbirei unei linii.

Pentru a ilustra mai bine acest rezultat teoretic foarte important, să facem o comparație de mecanică elementară.

Greutatea unui corp corespunde cu selfinducția electrică. Dacă cu aceeași forță aruncăm o piatră și o bucată de hârtie, piatra va ajunge desigur mult mai departe din cauza greutateii sale, deci ea va învinge mult mai ușor, rezistența aerului.

Prin urmare suntem interesați a introduce într'o linie telefonică selfinducție suplimentară peatru a ajunge la rezultate mai bune.

Pe de altă parte, această selfinducție mărește și raportul dintre tensiune și curent, adică impedanța caracteristică.

Pentru o pulsație a curentului de 5.000, impedanța caracteristică a cablelor obișnuite este de 300 ohmi; cea a cablelor sistem Krarup este 600 Ohmi, iar cea a cablelor pupinizate se ridică la 1.600 Ohmi. Acest lucru ne arată deci că, din punctul de vedere al transmisiunii, cele mai avantajoase sunt cablele pupinizate, apoi cele sistem krarup și în cele din urmă cablele obișnuite.

Fig. 1
Bobină de încărcare (1) Pupin

Mărirea selfinducției despre care s'a vorbit mai sus, a fost realizată în două feluri diferite și anume:

1.— KRARUPIZARE. Danezul Krarup a avut ideea în 1902 de a acoperi conductorii de cupru ai cablului printr'o pătură magnetică de fire formată din unul sau două înfrășurări de fir de fer sau dintr'o bandă de fer foarte subțire. Preferabil este pentru telefonie, înfășurarea cu fir de fer, căci în acest caz pierderile sunt mai reduse.

Nu este bine să se întrebuițeze o pătură de fer prea groasă pentru a mări selfinducția, căci în acest caz, pierderile suferite în această pătură, măresc astfel rezistența efectivă a conductorilor, încât micșorarea slăbirei obți-

nute prin mărirea selfinducției ar fi compensate de aceste pierderi.

Ferul utilizat în scopul krarupizării cabelor pentru mare distanță, este fer de bună calitate cu o permeabilitate medie de 160 unități electromagnetice. Aliajele conținând până la 30% nickel dau o permeabilitate mai redusă însă și pierderile în acest metal sunt mai mici. Pentru cabele telefonice submarine s'au întrebuit aliaje de fero-nickel până la 75% nickel, care au dat rezultate foarte bune.

Cabelele sistem Krarup sunt utilizate în general pentru introducerea la Oficii a liniilor aeriene interurbane, cari sosesc până la periferia orașului, pentru traversarea tunelurilor, a podurilor, a gărilor, etc. Cu alte cuvinte convin în special pentru continuarea liniilor

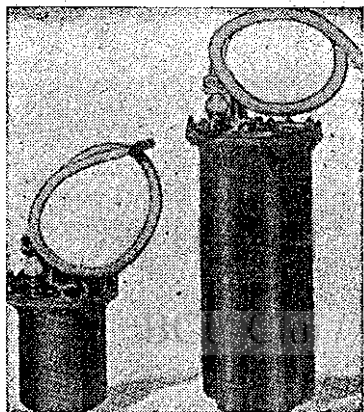

Fig. 2
Cutii conținând bobine Pupin

aeriene pentru că impedanța caracteristică a acestor cable, după cum am spus mai sus, este 600 Ohmi, adică aproape de aceea a liniilor aeriene la care sunt conectate. În consecință, la punctele de joncțiune între aerian și cablu, nu avem pierderi prin reflecțiune cum am avea dacă am întrebuița cable obișnuite a căror impedanță este de 300 Ohmi. Noi avem un asemenea cablu Krarup subfluvial la Gruia în județul Mehedinți care face legătură peste Dunăre cu Belgradul.

2.— PUPINIZARE. Încă din 1886 Heaviside a arătat că putem mări selfinducția unei linii interurbane, dacă instalăm bobine de self în lungul ei la distanțe egale. Profesorul iugoslav M. Pupin dela Universitatea Columbia a extins această teorie și în 1899 a obținut un brevet relativ la distanța dintre punctele de încărcare.

Sistemul s'a perfecționat cu timpul, astfel că azi aproape toate comunicațiile la mare distanță se fac pe cable pupinizate.

Încărcarea se face inserând dealungul unei linii niște bobine de self. În principiu o bo-

bină Pupin este o combinație de două bobine care se înserează pe cele 2 fire ale unui circuit la distanțe regulate și care au o selfinducție determinată.

Calitatea ce se cere acestor bobine este ca să fie de o rezistență cât mai mică și absolut simetrică, pentru că pierderile să fie reduse iar echilibrul dintre cele 2 fire ale unui circuit să nu fie stricat. Cele două înfrășurări ale unei bobine Pupin sunt puse pe un sâmbure torodial format din tole de fer moale sau din pilitură de fer comprimat, pentru a se reduce pierderile prin curenți Foucault.

Impedanța caracteristică a cabelor pupinizate, este aproape 1.600 Ohmi, ceea ce le face superioare caulelor sistem Krarup care au 600 Ohmi. Prin urmare curentul ce trebuie transmis poate fi mai mic pentru că și pierderile pe linii sunt mai mici.

Data fiind perfecționarea fabricării bobinelor toroidale Pupin, azi se obține o selfinducție apreciabilă utilizând un număr mic de spire și deci o rezistență redusă.

Pe cablele pupinizate să obține o slabire mai mică decât pe cele Krarup pentru frecvența medie transmisă.

Deasemenea rezistența efectivă crește mai puțin cu frecvența decât la cele Krarup, iar impedanța caracteristică crește cu frecvența pentru banda care ne interesează.

Iată deci o mulțime de avantagii care au făcut ca aceste cable să fie singurele utilizate pentru transmisiunea la mare distanță a vocii omenești.

La noi în țară, cable pupinizate s'au construit între București-Ploești-Brașov și Ploești-Buzău.

Asupra caracteristicilor acestor cable vom avea ocazie însă să revenim într'unul din numeroasele viitoare ale acestei reviste.

Ing. M. Constantinescu

Telefonul automat în intimitate

de Inginer Sergiu Condrea

De pe Calea Victoriei se poate zări uneori, prin ferestrele largi ale Palatului Telefoanelor, un colț dintr'o pădure de aparate, înșirate simetric pe panouri înalte și funcționând tainic, sub sclipirea sacodată a lămpilor electrice. În vasta sală a centralei automate se înșiră mai multe zeci de rânduri de panouri până în tavan, pline toate de instrumente și mașinării complicate, având fiecare o mișcare proprie, un ritm inedit, o inițiativă neașteptată.

Pe fiecare metru pătrat de sală sunt cel puțin două panouri verticale de aparate și pe fiecare panou se agită zeci de organe cu muschi de oțel și nervi electrici. Vacarmul produs de sutele de mii de relele selectoare, angrenaje, osii rotoare, nu se poate compara decât cu sgomotul multiplu și permanent al neumăratelor vietăți ce mișună noaptea într'o pădure ecuatorială. Ici, colo se aprind lumini roșii, albe, galbene, ca niște ochi fosforescenți în semiîntuneric. Dacă fixezi, în puzderia de aparate înghesuite pe panouri, vre-o roțiță sclipitoare sau vre-un pieptene de metal lucios, incremenit într'o poziție ciudată, deodată, pe neașteptate, se pune în mișcare, face o tumbă grațioasă sau câțiva pași scârțâitori și incremeneste iar în altă poziție neașteptată. Ori unde îți arunci ochii, vezi aceleași mișcări-surprize, multiple și capricioase ca mișcările unor ființe automate.

După câteva minute de surpriză începi să te obișnuiești cu armata asta de mașini sgomotoase dar inofensive și atunci se trezește curiozitatea. Toată puzderia asta de fire, periute, roțițe și electromagneți a fost concepută și executată de oameni, după un anume rost și o anume noimă. Nimic nu e făcut la întâmplare, ci totul se înlanțuește logic, precis, matematic. O minte informată poate să urmărească, cel puțin cu gândul, întreaga funcționare complicată a acestui mecanism automat. Cum lucrurile logice sunt clare și principiile acestei funcționări sunt limpezi. Să încercăm deci să urmărim, cât mai limpede și mai simplu cu putință, mersul centralei automate.

Un abonat oarecare ridică receptorul de pe suportul lui. Această operație închide circuitul abonatului, permițând astfel să circule curentul. Acest curent astfel stabilit dă de veste în centrală, prin atracția unui electromagnet. Prin aceasta se pun în mișcare niște mașini rotoare, care se reped să prindă apelul abonatului. Numai una din ele, cea care a ajuns mai repede, îl prinde, reținându-l cu degete

metalice. Celelalte se opresc simultan în poziția întâmplătoare în care au ajuns.

Aceste mașini, numite *căutători de apeluri*, sunt un fel de periute învărtitoare, formate din 4 sau 5 degete metalice fixate pe un ax, ce nu se învărtește decât atâta timp cât îi dă voce un electromagnet vecin. Mișcarea de rotație îi este transmisă prin angrenarea unor roți dințate dela fusul cu rotație permanentă, ce se găsește în fiecare panou.

Așadar, degetele metalice ale căutătorilor de apel încep să se rotească sub impulsul unui electromagnet. Aceste degete pipăe astfel un câmp presărat cu vârfuri metalice, vârfuri ce sunt legate în spate la liniile de abonați. Când ating perechea de vârfuri corespunzătoare abonatului chemător, sunt curentate de tensiunea ce se găsește acolo și incremenesc în acea poziție, prin acțiunea altui electromagnet, care desface angrenajul motor.

Căutătorii de apel au la dispoziție lor un câmp de 200 linii de abonați, pe care le pot explora. Aceste 200 linii sunt multiplate, adică legate în acelaș timp pe câmpul de contacte a 20 de căutători diferiți. În stare de repaos, cele 20 de grupuri de degete exploratoare se găsesc în poziții oarecare. Când un apel pornit din grupul celor 200 linii de abonați declanșează mișcarea căutătorilor, am văzut că numai unul prinde apelul, — acela care a ajuns mai repede, — dar se opresc toți deodată, eliberându-se în vederea altui apel eventual din grupul lor.

Apelul prins de un căutător este dirijat spre un *registru*, care are rolul să înregistreze numărul cerut și apoi să-l caute. Aceste registre sunt niște aparate foarte expeditiv, deoarece reușesc să satisfacă un apel în maximum 15 secunde (aproape timpul cât durează facerea numărului cu discul). Așa fiind, pentru o centrală cu 10.000 de linii, având un trafic de aproximativ 15.000 convorbiri în ora cea mai încărcată, este nevoie de vreo 90 registre. Pentruca să se poată realiza acest record de viteză, apelurile găsite de căutători țin mai întâi printr'un alt organ, numit *căutător de registru*, care caută unul neocupat, legându-l astfel de linia chemătoare. În momentul când s'a găsit registrul liber și s'a prelungit linia până acolo, abonatul aude în receptor „tonul”, care înseamnă în limbajul telefonic „ce număr doriți?” Toate operațiile precedente s'au făcut în scurtul interval de timp dintre ridicarea receptorului și apariția tonului.

Acum începe rolul activ al registrului. Abonatul răspunde la întrebarea tonului prin semne, adică formează numărul dorit cu ajutorul discului. La fiecare cifră formată discul se întoarce înapoi singur și emite pe linie semnale electrice sub forma de întreruperi de curent.

Aceste întreruperi sunt înregistrate în registru prin acționarea unui grup de relee.

Releele sunt niște organe foarte prețioase în telefonia automată. Rolul lor este multiplu și variat. În centrala automată din Palatul Telefoanelor sunt peste 150.000 de relee. Ce este, în definitiv, un releu? Nu e decât un electromagnet, adică un dispozitiv care devine magnet când e străbătut de un curent electric, și atracția lui are de efect să stabilească sau să desfacă anumite contacte. Prin stabilirea sau desfacerea unui contact se stabilește sau se întrerupe un curent. Releul este deci un fel de *dirijor* al curenților.

Odată numărul înregistrat în lanțul de relee, rămâne să se comande căutarea sau selecționarea abonatului chemat corespunzător acestui număr.

Până acum diversele operații electrice și mecanice pe care le-am înșirat, s'au efectuat sub comandă sau cel puțin sub imboldul abonatului chemător. Din acest moment înainte mașinile se emancipează complet și operează în chip cu totul automat.

Registrul, cu numărul înmagazinat în el, va căuta automat, printr'un șir de alte organe, linia corespunzătoare numărului înregistrat. Și aceasta operație, care se chiamă *selecție*, se va face treptat, cu dibueți, eventual cu tentative nereușite, cu așteptări, cu reîntoarceri, dar cu perseverență și cu repeziune, întocmai ca acțiunea conștientă a unui explorator în căutarea unui necunoscut.

Registrul comandă selecțiunea treptată a numărului, — începând cu prima cifră și sfârșind cu ultima, — prin intermediul unui șir de *selectoare* succesive, care trebuie să prelungească linia abonatului chemător până la linia celui chemat.

Un selector este compus în esență dintr'un ax rotitor, care poartă pe el 10 degete metalice și un câmp de contacte pe care se plimbă aceste degete în căutarea unei linii libere. Câmpul cuprinde 10 rânduri orizontale de câte 30 contacte, deci în total 300. Axul cu cele 10 degete este pus în mișcare printr'un angrenaj de roți dințate, ca și căutătoarele de apel.

Când registrul trimete prima comandă, adică se descarcă de primul grup de impulsuni înregistrate, un selector numit *selector primar* se pune în mișcare. Aceasta corespunde primei cifre. Punerea în mișcare de rotație a selectorului este precedată însă de altă operație importantă, numită *selecțiunea numerică* sau de *grup*. Prin aceasta operație registru-se descarcă de prima cifră înregistrată și declanșează, prin intermediul unui fus cu camei unu din cele 10 degete ale selectorului primar și anume cel corespunzător primei cifre.

Acum începe rotația axului selectorului, adică *selecțiunea liberă* sau *automată*. Aceasta înseamnă căutarea, prin intermediul degetului declanșat, a unui selector secundar liber. Odată găsit acesta, registrul trimete impulsunile celei de-a doua cifră și declanșează deci un anumit deget al selectorului secundar. Apoi, prin selecțiunea automată se caută un *selector terțiar* liber și, în sfârșit, *selectorul final*.

Dacă la unul din selectoarele precedent, degetul declanșat nu întâlnește în rotația lui nici un contact revelator, — nu se descurajează, că își continuă cursa, dela început și chiar de mai multe ori, până ce se liberează un selector următor.

Selectorul final are ambele selecțiuni numerice. Adică, ultimele 2 cifre ale numărului înregistrat comandă, pe rând, mai întâi declanșarea degetului respectiv și apoi rotirea lui până la contactul corespunzător ultimei cifre, unde se oprește. Aci este linia abonatului chemat. Registrul și-a făcut datoria și este liber pentru a stabili altă legătură.

În general urmează imediat apelul, adică soneria, care se transmite automat prin selectorul final. Abonatul chemat ridică receptorul și convorbirea are loc. La sfârșitul ei, când amândoi vorbitorii au pus receptoarele pe suportii lor, toate selectoarele care au fost ocupate se întorc frumusețea acasă, în poziția de repaos, și așteaptă să dirijeze altă convorbire. Și munca aceasta o face de milioane ori, — aceste aparate complicate și delicate, — o face neîncetat, fără să obosească, fără să protesteze, iar dacă ceva s'a deranjat în mecanismul lor, dau singure de veste, prin aprinderea unei anumite lămpi colorate. Mecanismul automat se controlează singur și la nevoie cere ajutor.

Telefonul automat în intimitate este cu drept cuvânt o minune tehnică.

Românizarea: Un imperativ național

Urmărind cu strășnicie concepția de Stat a guvernului d-lui Mareșal Antonescu, Societatea de Telefoane prin conducătorii ei, a căutat pe cât i-a fost cu putință să romanizeze întregul aparat de funcționare al ei, nu numai înlăturând pe funcționarii nearieni, ci și pe beneficiarii acestei instituții, abonații evrei.

Desigur nu a fost atât de ușor să se armonizeze interesele economice ale statului cu tendința de românizare integrală a poporului, dar grație vederilor clare și elastice ale comandantului militar al societății, d. Maior Căpăfână, s'au putut obține rezultate excepțional de bune.

Îngrijindu-se ca nevoile curente ale Statului și ale Societății să nu sufere de pe urma noii așezări românești, Societatea de Telefoane se poate număra astăzi, cu toată mândria, printre primele societăți mari, cari au aplicat românizarea integrală și cari au obținut rezultate mai presus de orice laudă. Astăzi, această Societate până mai ieri sub influența capitalului străin

este pur românească, în această privință, nu mai are absolut nici un funcționar evreu, iar procentajul de abonați evrei s'a redus la 10%, rezultat ce s'a obținut numai și numai prin activitatea românească a conducătorilor ei.

Dealtfel, și în afară de structura organică a Societății, activitatea și raporturile ei cu autoritățile și cu Statul însuși, se armonizează cum nu se poate mai concludent, ridicând astfel prestigiul național pe linia de conduită a existenței sale.

Sacrificiilor pe cari le face întreaga națiune, acolo, pe frontul de Răsărit, împotriva dușmanului comun, îi corespunde așa dar, aci, la baza uneia dintre cele mai mari societăți românești, o acțiune românească, adevărată, care nu are altă tendință și alt rost, decât a înlătura orice încercare de înstrăinare a unui bun, ce nu poate și nu trebuie să fie decât românesc și numai al românilor.

c. IZR.

S. A. F. (Serviciul de aprovizionare al Funcționarilor)

de Dan Brătianu

Nici odată ca în timpul războiului nu se simte lipsa alimentelor de prima necesitate. Cauzele principale sunt: fie că n'a existat un plan economic cari să preîntâmpine aceste lipsuri, prin stocuri de rezervă mai dinainte strânse, fie că nu s'a putut anihila tendința de acaparare a profiturilor și deținătorilor de astfel de alimente, cari atât așteaptă, să ridice zi de zi prețurile producând perturbații în publicul consumator cari își vede depășite toate calculele și prevederile cheltuelilor față de venituri.

În astfel de situații s'a simțit nevoia în special pentru funcționari, ca statul să oblige instituțiile oficiale sau particulare să-și organizeze singure oficii de aprovizionare pentru salariații lor. Prin mijloacele proprii cari dispun instituțiile. s'au rezolvat în mare parte și cu bune rezultate greutățile de aprovizionare ale salariaților lor.

Dacă aceste organizații „de sezon“ ca să le zicem așa, nu ar mai avea nici un rost în timpuri normale — după unii —, atâta timp cât ele funcționează la timpul lor, trebuie să funcționeze bine și ca să poată exista acest fapt, să îndeplinească anumite condițiuni ca prețurile alimentelor să fie mai mici ca pe piață, în afară că trebuiesc bine aprovizionate și bine asortate.

Aceste condițiuni sunt:

1. Instituția respectivă să-i acorde absolut toată atențiunea.

2. Salariații să poarte tot interesul față de oficiul de aprovizionare prin: cumpărături, sugestii sau comunicări cari ar putea fi puse în practică pentru perfecționarea oficiului, anunțarea surselor diferitelor depozite de alimente sau chiar aducerea de oferte serioase etc.

Este într'adevăr o muncă în plus, depusă și de instituții și de salariați, dar aceasta este pentru binele și al unora și al altora.

Mai puține distracții și mult mai puține pretențiuni. Gândurile noastre să fie îndreptate acolo unde cei mai buni fii ai țării mor pentru patrie.

Așa dar, atât instituțiile cât și salariații să aprecieze și să dea toată atențiunea acestor oficii de aprovizionare. Ele au un mare rol. Funcționarii aleși la conducerea lor să fie recrutați dintre cei mai buni. Să li se ușureze sarcina, dându-li-se atențiunea cuvenită la cererile lor pentru bunul mers al S.A.F.-u'ui.

Ceilalți funcționari sau salariați să nu se sfiască de a semnala orice nereguli sau abateri. Să fie însă obiectivi și documentați. În acest scop organul nostru va acorda loc în paginile lui oricărui sugestii, comunicări sau semnalări, pentru bunul mers al S. A. F.-ului S. A. R. de Telefoane.

Chemarea la Cină

de AL. LASCAROV-MOLDOVANU

Știm cum Cel ce-a făcut Cina cea mare a chemat pe toți la ea, cu strigarea înaltă: «Veniți, iată sunt gata toate!». Și mai știm cum cei chemați au adus în întâmpinarea acestei chemări felurite pricini, unul spunând că și-a cumpărat țarină și trebuie să se ducă s'o vadă, altul că și-a luat cinci perechi de boi și trebuie să-i cerce, iar celălalt că s'a însurat. Atunci Cel care făcuse Cina a trimis pe slujitorii săi la răspântii să cheme pe toți săracii, betegii, șchiopii și orbi. Și aceștia au venit, — și loc încă mai era la Cină. Și Stăpânul cinei a făcut din nou chemare să vină toți să-i umple casa.

Privind din nou această pildă evanghelică, primim din ea bune învățăminte, mai oșebit pentru vremea grea prin care trecem.

Vedem mai întâi cât de larg este făcută această chemare la Cină, adică la împărțirea cu darurile Bisericii noastre. La cină aceasta este loc pentru toți, și oricât de mulți ar veni, nimeni nu rămâne pe dinafară. Cina aceasta nu-i așezată numai pentru unii sau numai pentru o vreme.

Dar mai vedem cum atâția nu voesc a veni la această cină, punând înainte fățarnice pricini și stând în nepăsare față de calda chemare ce li se face. Aceștia sunt acei care se hrănesc numai cu mâncărilor cele «lumești», care, știut este, aduc atâtea și atâtea suferințe și neajunsuri.

Ci această Cină a bisericii noastre este singura aducătoare de puteri cu care să facem față tuturor tălăzuirilor vletji noastre. Numai gustând din această Cină vom putea să întâmpinăm cu tărie încercările și isbirile vremei.

Iată, dragii mei, trecem azi prin cea mai mare încercare din toate câte pot fi. Și această încercare este atât cu privire la fiecare din noi în parte, cât și la noi toți, la oală, adică la țara și la neamul nostru.

Încercarea este felurită. Sunt greutăți de doborât. Sunt impasuri de trecut. Sunt îndoeli de dat deoparte. Sunt lacrimi care trebuiesc șterse. Sunt suflete îndoliate, care trebuiesc mângâiate. Sunt slăbiciuni care e cer numai decât ajutate. Sunt sarcini care trebuiesc îmulninite. Dar, mai presus de toate, este o izbândă pe care numai decât trebuie s'o câștigăm.

De unde vom lua, oare, puterile cele de trebuință ca să facem toate aceste isprăvi? Din care izvor va trebui să alăptăm sufletul nostru pentru ca, merem întâlnindu-l să-l avem puternic și gata de toate jertfele și de toate devotamentele? Cine ne va dărui puterea cea fără de istovire, cu care să biruim toate împiedicările? Cum vom putea să aducem izbândă? Cearcă unii a afirma că le-am putea afla toate a-

cestea în noi înșine, dela noi înșine. Mare înșelare. N'avem decât să privim viața acestora care searcă a avea izbânzile, cugetând că ei înșiși sunt și cei care dau puterea și sunt și cei care primesc această putere. Și lesne ne-am putea da seama nu numai că toată această crezare e o iluzie, dar că înșăși viața lor nu capătă, prin aceasta vreo imputernicire. Și nici se poate altfel. Om ca să-și dea înșeși puterile care-i lipsesc, este cu neputință. Cum are să-și dea ceea ce-i lipsește? E un nonsens. Ci ceea ce-mi lipsește trebuie numai decât să iau din afară de mine.

Dar dovadă întru acestea, avem înșăși dănuirea pe acest pământ a omului. N'avem decât să privim.

Nu. Ființa omenească are nevoie de un izvor dela care să-și adape sufletul, cu apa aceea care să-l dea întărire în ceasurile de clătinare. Și de nu vine la acest izvor în clipa grea, sufletul intră în agonie.

Noi știm care este acest izvor. O știm și prin noi înșine, dar o știm prin cei dinaintea noastră, care nu mai sunt, dar care trăesc în înșăși ființa noastră spirituală.

Noi știm că mai ales la vreme de cumpene în preajma întregului suflet românesc a stătut, luminoasă și tare, Biserica noastră străveche, Cina cea de puteri mari aducătoare.

Este vremea să întoarcem privirea duhului nostru spre trecut, dacă vrem să întrezărim bine viitorul. Să luăm tăria pldei de atunci, ca să fim tari și încrezători în izbândă. Precum ei au izbândit, așa să izbândim și noi. Nu vedem nicăiri în trecut altceva decât alinare de Biserică în ceasurile cele înalte ale cumplitelor încercări. Nicăiri nu aflăm denărtare dela Cina cea bogată străvechei noastre Mame duhovnicești.

Dar, vai, azi aflăm pe unii din frații noștri care aduc, ca și cei din pildă, atâtea pricini de înșelare, care, pricini, frește, fățarnice. Să nu ne înșelăm pe noi înșine, că pe noi înșine ne vom slăbi. Nu creadă nimeni că nu vine pentru fiecare ceasul grelei întrebări: «Ce-ai făcut când te-am chemat la Cina mea? Unde ai fost?»

Și va veni, tot atât de cumplită, și întrebarea mare a înșăși Patriei noastre, a înșăși Neamului nostru: «Tu, măduțar al meu, unde ai fost și ce-ai făcut când eu trecut-am prin valul cel greu al războiului?»

Ci toți, dragii mei, întru apărarea și izbânda Patriei, se cade să auzim glasul chemării la Cină — și mergând la ea, să luăm de acolo toate puterile.

U N I R E A

de Prof. St. Iacobescu

În noua concepție de organizare a Țării Românești cuprinzând toate categoriile profesionale, suntem siguri că se vor crea un organism viu și un suflu de muncă, pentru ridicarea ei, făcând un pas destul de mare spre unirea tuturor forțelor în acest stat.

În acest gând, cu un plan de activitate verificat, cu o credință pentru Țară și Rege, ideal cerut de chemarea istorică a noastră și cu o convingere sinceră, credem că pornim la un drum bun, semănând sămânța bună și roditoare prin ogoarele destelenite.

Noi dorim ca orice român, să știe a scoate în învățături înțelepte din zilele mari petrecute acum în războiul sfânt, contra aceluia fără credință și să vadă că numai o unire a tuturor elementelor de valoare poate duce la bun sfârșit, această concepție nouă.

Principiul unirii tuturor forțelor politico-sociale într'un singur mănunchiu, având ca unic scop înălțarea Patriei, acesta este imperativul zilei. Sub steagul sfânt presărat cu aur și care poate fi considerat ca un simbol creștinesc. Acest steag stropit cu sângele atâtor viteji ce și-au scris numele și viața pe pământurile îndepărtate până la Bug să credem hotărâți în unire în gânduri și simțiri, pentru că numai așa țara va fi veșnic apărată. Se încearcă din nou furtună venetice, hoarde fără credință și rost în lume, acei păgâni fii ai stepei rusești, să botropească din nou pământul sfânt al nostru, pentru a lăși în lume blestemata lor mentalitate comunistă și morală.

Dar acest val barbar, care de când sunt ei ca popor, au suferit numai înfrângeri și rușni, fiind zdrobiți chiar de neamul nostru neclintit, precum și de alte multe popoare înrudite nouă, credem că bunul Dumnezeu și de data aceasta nu le va da această bucurie, și-i va blestema să dispară, după cum au mai pierit și alte popoare, asemenea concepțiunii lor cari nu au voit să respecte legea lui, nerămânând din așezările lor nici piatră pe piatră.

Sfântul hotăr al nostru, acum va fi hotăr de granit, iar piepturile românilor vor fi stânci peste care nici o putere din lume nu le vor putea trece.

Să știe acești barbari că generația de azi precum și cea premergătoare unite, într'o comunitate de simțire va face ca prin aceste fulgere de vitejie, să piară această hidră ce-și găsisese sălaş și crezare într'o populație așa de numeroasă și pravoslavonică.

Să le urăm acestor tirani, plecarea și îsgonirea din cuprinzul Europei civilizate, precum odată de mult Grigore Alexandrescu, marele fabulist și poet al nostru, ura proconsulului rus Halciuschi, fost guvernator de tristă memorie în țara românească.

„Schelet fantasmagoric, ființă infernală”

„Geroasa-ți, tristă-ți climă, ea încă n'a produs”

„Jiganie mai crudă, o iazmă mai fatală”

„De când soarele seara, se pleacă la apus”.

Acum tuturor acestor bolșevici, le-am putea ura aceleași cuvinte, adăugându-le acestea:

Adio, lung adio și fără revedere,

Depart, mult departe, de țara noastră mare,

Pustiul Siberiei v'așteaptă cu plăcere,

Pământul să v'ngھیٹ și dracu vă ia'n ghiare,

Dorim din tot sufletul nostru, ca tineretul român cuminte, să scoată multe învățături din aceste gânduri și frământări ale conducătorilor noștri, deviza lor să fie numai „Credință'n sfântul ideal care să fie înțeles, după îndemnul unui preot, ca adevăratul simbol al credinței, pe care îl mărturisim la fiecare slujbă, la fiecare sfântă liturghie. Să nu uităm și să nu pierdem niciodată din mîntea noastră, pregătirea puternică și temeinică a tinerilor noștri, cari au folosit neamului în anii grei de restriște 1848, mai apoi să ajungă la sfânta unire dela 1859 și a ne da mai târziu întregirea visată dela 1918.

Să-i luăm de exemple vii de virtute, cinste și patriotism, dăruindu-și toate calitățile lor sfinte Patrii.

Frumos ne înfățișează în versuri această unire: tânărul poet Zaharia Buruiană, plecat în lumea celor drepti, în plină vigoare:

Mocnea în suflet gândul de unire

Mocnea ascuns, dar nu găsea pricină,

Să crească, împlinindu-se'n lumină,

Cum ia din sămburi rodul zămislire.

Unși erau prin gânduri și prin slova,

Cum le-o pune în carte Cronicarul.

Voiau să sece Milcovul — hotarul,

Visau un drum la Varciorova l...

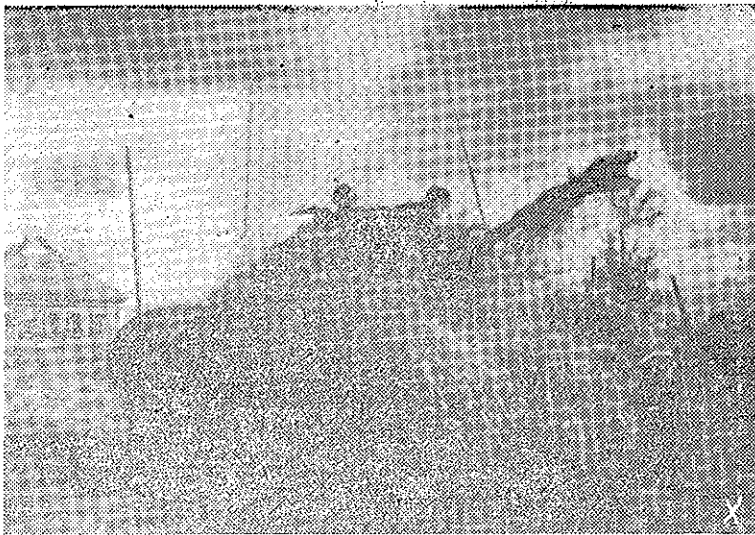
Această rețea de oameni de încredere, va fi scheletul, tocmai al unei altfel de organizări în Statul Român, de care avem nevoie destul de mare, spre a cuprinde și a susține țara întreagă visată puternică. destul de largă și variată, pentru a putea face față împrejurărilor la orice cotitură și în fața oricărui întâmplări neașteptate.

Numai așa Mareșalul Antonescu a putut fi biruitor astăzi, alături de brava noastră armată, de oarece a dat semnalul unirii tuturor, când a spus următoarele:

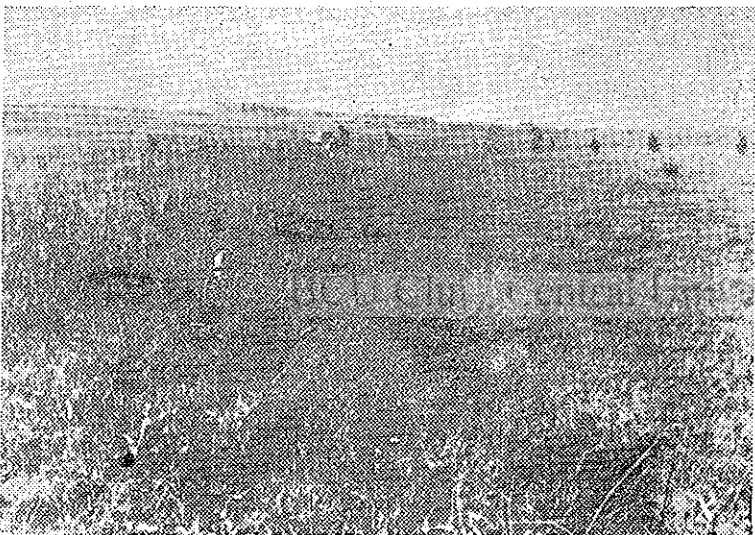
Români uniți-vă în jurul Regelui și pentru Țară. Fiindcă ceasurile grele nu s'au sfârșit, uniți-vă pentru cinstirea morților și slavă urmașilor noștri, pentru că furtuna năprasnică din jurul nostru ne cere să dăm Patriei adăpost în căldura inimilor și piepturilor noastre unite sub scutul și steagul armatei noastre. Să întărim forțele noastre morale și militare, pentru că numai o Românie în felul acesta, va fi respectată și stlmată de toată lumea”.

Numai atunci, țara își va împlini frumosul ei gând iar pacea eternă care va veni în curând și care este dorită de toți, ne va scăpa de durerea de azi și va crește o lume nouă, care să nu cunoască nici ură, nici durere ci o lume izvorâtă din Sfânta Putere a lui Dumnezeu.

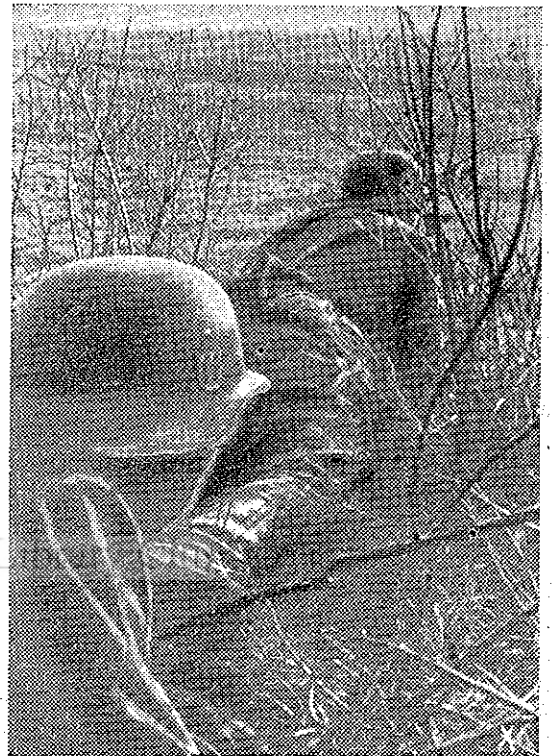
Război în M

Tancuri germane bine camuflate pornesc la atac pe frontul de la Riev. (Pk. Ob.)

Voluntari norvegieni cuceresc o înălțime. (Pk. Ob.)

Voluntari norvegieni cuceresc o înălțime. (Pk. Ob.)

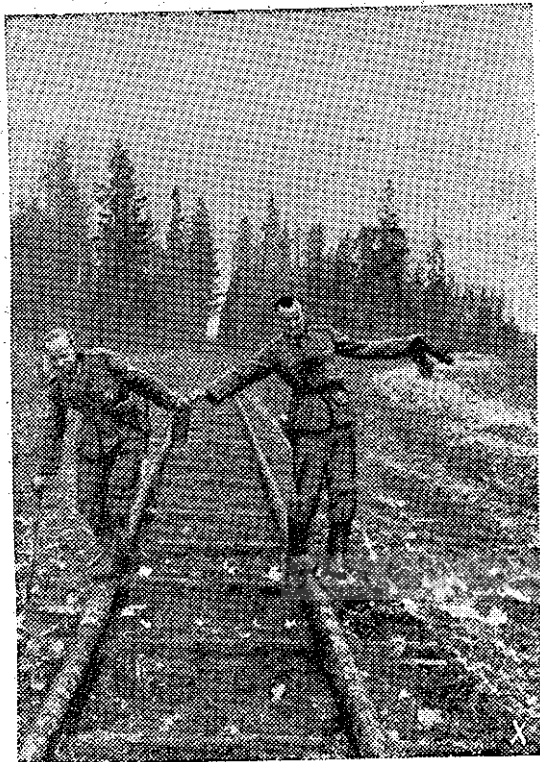

Un tanc german bine camuflat. După sunarea alarmei echipajul pornește să-și ia locurile. (Pk. Ob.)

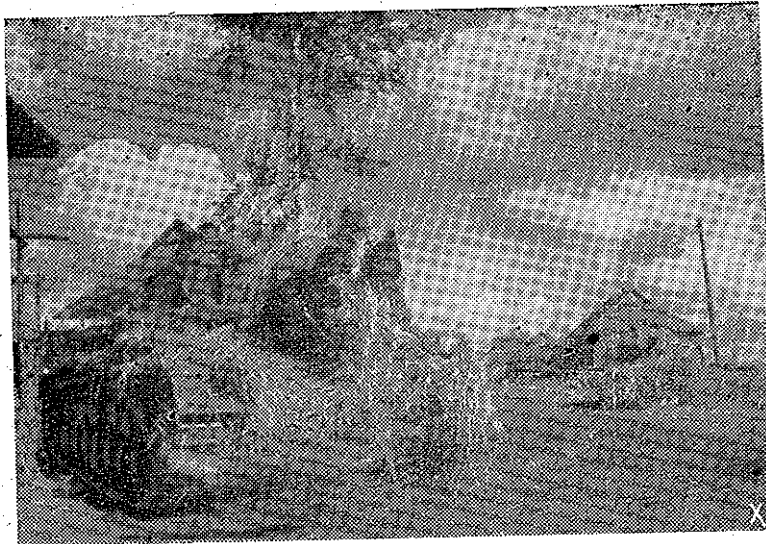

Soldați ai muncii tinere în RĂZB

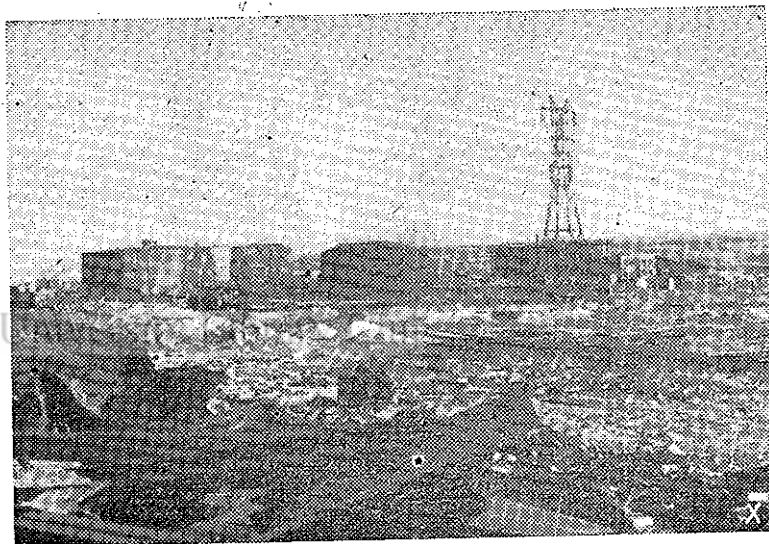
ul magini

În răsărit se trece mașinile numai pe șinile
Căilor ferate (Pk. Tr.)

Tancuri germane bine camuflate pornesc la atac. (Pk. Ob.)

Depozitele de carburant distruse din fabrica de tractoare
dela Stalingrad. (Pk. Ob.)

Un grup de germani se întorsese de la lucru
(Pk. Ob.)

Drumurile din Răsărit se pot parcurge acum numai cu sania
(Pk. Ob.)

Soldatul Dan Demostene

de Serg. Ț. R. Leontin Brudașcu
Reporter de Război S. M. P.

Divizia de cavalerie trecuse de câteva zile Cubanul. Urmărea acum cu aceeași înverșunare, inamicul către munți. Loviturile se succedau, în spatele lui, grele și dezastuoase. Trecusem în ultimele zile ale lunii August și de Krimkaja și de Kiewskaja, ocupasem Kislerowa și acum ne fixasem cu avangărzile peste niște creste de delușoare. Înaintea noastră, poartă la 4—500 metri. dealungul unei spinării de dâmb, bolșevicii încearcă o nouă rezistență ca de obicei, în astfel de împrejurări, focul lor este din cale afară de intens și desorganizat. Devalma lovituri de arme, apoi de tunuri. Noi ne oprim. Așa ceva ni se întâmplă destul de des, dar știm bine că totul este de scurtă durată. Înștiințată, artileria noastră se pregătește de intervenție. Rolul ei este în momentele acestea de prim ordin și luptătorii noștri salută cu bucurie bufniturile de proiectile cari schiue ca la nunta pentru ei.

Divizionul III primește însărcinarea de a aranja posturile de observatori în linia întâia a Cavaleriei. Sunt în pozițiile dușmane câteva obiective cari trebuie cu orice preț descoperite, pentru ca loviturile să meargă în plin.

Comandantul, cum are obiceiul, nu numește pe nimeni în împrejurarea asta, misiunea unui observator înaintat este cea mai periclitată. Rușii vănează special posturile noastre și dau dovadă de o diabolică perseverență în «ocupația» aceasta. Întrebă numai într-o doară, căci știe bine că zeci de glasuri vor răspunde deodată ca unul singur.

— Ei care merge astăzi la postul înaintat?

Au răspuns toți, firește. Totuși unul se încăpățânează într-o persistare, bine cunoscută de altfel. Este chiar în față și insistă.

— Eu mă duc, domnule căpitan. Eu... Comandantul îl privește o clipă tăcut. Ostașul e un băetan din c. g. 1942, destoinic și cu mare tragere de inimă, un finerel slabuț, bălai, cu ochi scilpitori. Soldatul Dan Demostene, de fel din București.

— Nu Dan, spune căpitanul, nu se poate. De-o bucată de vreme numai tu ești la postul înaintat. Mai odihnește-te și tu...

— Tocmai de aceia, domnule căpitan, eu am deprins acum toate rosturile. Nu mă simt bine decât acolo. Vedeți sunt și gata de plecare. Comandantul îl îmbrățișează într-o privire părintească. Apoi îl întreabă zâmbind:

— Ce-ți scrie măicuța și fata? Ai primit niște scrisori eri?

— Da, domnule căpitan. Sunt bine... amândouă... și obrazii i se îmbujorează.

— Apoi Dane, ar trebui să stai să le răspunzi... vor fi așteptând vești dela tine.

— Să scăpăm și de «cuil» ăsta, domnule căpitan. Am tot timpul să scriu pe urmă, eu așa zice să pornesc.

— Bine, râde căpitanul, văd că nu-i chip. Fii însă

cu băgare de seamă.

— Vulpoi bătrân, domnule căpitan.

Și «vulpoiul» pleacă. E o dimineață limpede de August, într-o zi de Vineri în 28. Roșiorii atacă acum cotele 103 și 143, dar inamicul se ține dârz. Soldatul Dan Demostene și-a instalat observatorul în podul unei case, a desprins o cărămidă din acoperiș, și-a scos luneta, ca un ochiu, să prindă toată viața și frământarea vrăjmașului. Raportează la intervale scurte prin telefon și precizează scurt observațiile. Observatorul principal transmite mai departe și artileria noastră pornește prăpădul.

— Loviturile lungi! țipă în microfon soldatul Dan, scurtată țirul. Mai scurt.

Ochii lui scrutează neîncetat prin lunetă. Tunurile n. astre bat din ce în ce mai precis. Călăreții români înaintază în salturi scurte. Deodată însă, o grindină de proiectile se revarsă către casa observatorului. Rușii au dibuit postul și furia lor se sloboade asupra lui nepotolită. Soldatul Dan, nu simte însă nimic. Urmărește mereu efectul și ține legătura cu cei din urmă.

— Bun! Se entuziasmează ei de câte ori proiectilele cad cum dorește toți.

— Pentru Dumnezeu, prea scurt acum. Mai lung... Mai lung...

În jurul casei se sparg unul după altul proiectilele dușmane. Nenumărate brandt-uri spulberă pământul și retează iarba din jur. Zecile de caruse străpung pereții și acoperișul. Preocupat de un nou obiectiv pe care-l descoperă în dreapta cotei 103, vânătoarea morții din jurul lui îl lasă rece. Soldatul Dan Demostene nu-și părăsește postul, el continuă însuflețit să îndeplinească totul până la sfârșit.

— Alo! sbiară glasul în pâlnia receptorului, obiectiv inamic spre dreapta 200 metri...

— Nu înțeleg, răspunde glasul din ceălalt capăt al firului... Nu pricep nimic...

— Cum? Nu se aude!.. Allo!.. Allo!..

— 200 de metri drea... și un junghiu îi străbate tot trupul, toți nervii.

Proiectilul a trecut prin streășina casei, a isbit în capul bravului soldat și a improșcat în mii de cloburi țigla.

— 200 metri dre...

— Allo!.. Allo!.. Dan! Nu înțelegem nimic. 200 metri dreapta? Dreapta? Ce-i acolo? Obiectiv inamic? Soldatul Dan Demostene nu mai poate însă răspunde nimic. Capul i s'a frânt peste telefon și trupul s'a întins alături, într-o incremenire de veci. Își îndeplinesc misiunea și murise la datorie ca un erou.

În urmă, la observatorul principal, comandantul fierbe de griji.

— Ce s'a întâmplat? Ce s'a întâmplat?

Telefonistul, cu casca la urechi, palid, abia poate îngâna:

— Nu știu, domnule căpitan... Soldatul Dan... nu mai răspunde...

Icoană din Războiu

de Vasile Militaru

*Cu spărturi de-obuz în coaste,
Dintr'al luptei uragan, —
Răslețit de-a țării oaste,
A căzut un moldovan...*

*Unde ia fost dat să cadă, —
Sub un cer ca de oțel, —
Inflorit-au, pe zăpadă,
Macli sângelui din el.*

*Galben-pământiu la față, —
Ochii doar fiindu-i vii, —
Vede numai ca prin ceață
Albul stepelor pustii...*

*Imprejură-i ninge, ninge
Și se face tot mai gol...
Sângele-i se tot prelinge...
Corbii 'n zare dau ocol.*

*Umbra serii-acum se lasă,
Și viteazul cel de foc,
Cu cei dragi ai lui de-acasă
Se visează la un loc...*

*Nu mai știe de obuze,
De-al războiului cadril:
I-a 'nflorit ușor pe buze
Un surâs ca de copil...*

*Paote că-și alină pruncii
Cei rămași icoană 'n prag,
Sau se vede 'n vatra luncii
Lângă cine-i e mai drag...*

*Dar... se 'ntunecă la față,
Iar din ochii-i de viteaz
Curge-o lacrimă și 'nghiață
Șiruindu-i pe obraz...*

*Gândul morții îl deșteaptă:
Vrea să-și fac'al crucii semn,
Dar își simte mâna dreaptă
Toată plumb și toată lemn...*

*Face ochii mari, să va lă...
Sufletu-i însă e dus:
Un hulub ca de zăpadă
A sburat din el în sus...*

*Prin omătul ce se cerne,
Ingeri albi, cu chip bălai,
L-au suit în slăvi eterne,
Să-l petreacă până 'n rai...*

*Și, fulgi mari din larga zare
Țes acum un giulgiu gros
Peste trupul celui care
A murit pentru Hristos.*

Ianuarie 1943.

M I R A

de Al. Gr. Plepteanu

Stradă liniștită, tăcută și asfaltată. La un capăt o stație de mașini unde șoferii strănși într-una din ele, se fereau și ei să vorbească mai tare. Zgomot nu se isca decât atunci, când un client se urca în prima mașină care pornea încet în hurelul de schimbare al vitezelor lăsând o dără de fum la eșapament. Liniștea năpădea iarăși. Dacă în cursul zilei rari pietoni treceau spre arterele principale, seara, doară câte o mașină gonia cu un fâșâit pe asfaltul oglindă. Apoi zgomotul făcut de lăsarea jaluzelelor și încuiera portilor de fier, încolo liniște, liniște. Deoparte și de alta vije în stil românesc clădite în fundul curțiilor, iar la stradă grădinițe îngrijite. Vila dela No. 18 bis din strada Liniștei, era îmbrăcată toată în ederă. Pe aleia principală iarba crescută printre resturile dajelor de piatră. Trandafiri ce străjuiau deoparte și de alta până la intrare, erau neîngrijiti. Se vedea că nimeni nu se ocupă de ei. Seara nici o lumină nu se vedea aprinsă la stradă. Casa părea pustie. Cutia de scrisori dela poartă era ruginită iar capa rămasă din această pricină deschisă. Un lanț gros cu lacăt negru înfășura și încuia portile pe unde se intra la garaj. Nedeschise de mult, iarba năpădise și crescuse sălbatec.

Nimeni nu știa cine locuște în vila aceasta. De două sau trei ori pe zi, eșea doară o femeie bătrână îmbrăcată curat, femeia în casă probabil și care se întorcea de grabă, tot atât de tăcută și serioasă. Din cauza aceasta nimeni nu îndrăznea să întrebe cine sunt locatarii și cu ce se ocupă...

*

Primăvara venise de timpuriu. Din mugurii umflați de sevă, fășniseră frunzișoara, iar edera ce îmbrăca vila dela No. 18 bis, prinsese a bate în verde pronunțat. Trandafirii creșcuți sălbatec își îmbinau verdețea-negru cu alb-rozul florilor de caiși ce răsunădeau un parfum puternic. Micile găngăni înviau sub razele soarelui dătător de viață: un fluturaș se legăna răsând în aer, ochind o floare de cais pe care să se așeze. Aerul curat de afară, împunea gospodinelor să deschidă larg ferestrele. Viața clocotea năvalnică peste toată firea.

La vila No. 18 bis, ferestrele au rămas tot închise și noaptea tot neluminate. Doar dimineața, dimineața de tot, când celelalte vije nu dau nici un semn de viață și când nici soarele nu răsărea, o femeie cu o siluetă dreaptă, mareltoasă și căreia nu-i puteai preciza vârsta, eșea încet din vilă prin ușa principală pe care o deschidea încet, fără zgomot cobora scările de marmoră și se pierdea prin grădina neîngrijită. Își vâra capul cărunt în coroanele caisilor, le sorbia cu nesat aroma dumnezeiască umplându-și părul arcințiu de polenul galben-auriu. Apoi rămânea atent la un «boul popii» privindu-l fix cum se căznea să meargă pe răzoarele de țarbă, sau rîdica o gâr-găriță pe dosul mâinii și o urmărea cu privirea după ce găza sbura.

De după colțul casei femeia de serviciu care eșea de două sau trei ori pe zi după cumpărături, privea atentă la această doamnă fără vârstă.

Când primii trecători matinali și grăbiți alergau spre tramvaie, misterioara doamnă tresărea și se grăbia să intre în vilă închizând ușa tot așa de încet ca la eșire. Femeia de serviciu se retrăgea și ea în casă pe nesimțite ca și stăpâna ei.

II.

Safta, bătrâna femeie de serviciu a «coniței Mira» cum îi zicea ea, mi-a spus povestea stăpânei sașe, print' o întâmplare, în tren. Dintr'un orașel de pe malul Dunării, plecasem la București în compartimentul de clasa II unde mă aflam singur: dela o stație intermediară, se urcase o femeie curățică, tăcută, cu aparență de bunică a vre-unui moșier sau provincial mai instărit. Era Safta. Și întâmplarea sau incidentul care a urmat după urcarea ei în vagonul de clasa II, când eu i-am luat apărarea, a făcut pe bătrâna femeie să vorbească, sau mai bine zis să mi se destăinuie. Din greșeală — nu mai ținea minte de când nu călătorise cu trenul, după cum spunea ea — se urcase în vagonul de clasa II deși avea bilte de clasa III. La controlul biletelor, cerberul, cu cleștele de perforat în mână, vroia s'o pună nici mai mult nici mai puțin la plata biletului, plus... amenda. Văzând îndărătnicia ceferistului, am luat apărarea biletelor femeii și lucrurile s'au aranjat după ce am plătit eu diferența. Mă impresionase frica ce stăpâna biata femeie, bătrână, mică la trup, cuminte și timidă ca un copil între străini. Și în zgomotul uniform al locomotivei, după un timp oarecare, din vorbă'n vorbă, Safta începu să spună cine e, de unde vine, unde se duce. N'am întrebat-o nimic. Am observat însă, că simțea nevoia de a vorbi, de a se destăinui, de a împărtăși cuiva necazurile ei. Și am fost numai ochi și urechi. Interesantă, extrem de interesantă a fost destăinuirea Saftel!

— Vezi domnișorule, omul se schimbă de nu-l mai cunoști. N'ași fi crezut odată cu capul că după astel de viață la care am luat parte din fragedă copilărie, căci am servit-o de când avea 16 ani — de o seamă cu ea — conita Mira să se schimbe. Se împiinesc 15 luni de când s'a mutat în vila asta unde stăm acum și de unde n'a eșit odată măcar din casă, și unde n'a primit pe nimeni...

Din destăinuirea Saftel, am aflat cine este Mira Bărăianu, ce locuște în vila dela No. 18 bis... fiică a boerului Șerban Cruceanu și al boeresei Anca. Din viața de copil a fiicei Cruceanului se năzărea aceia a femeii mature. Cât timp era la conacul moșiei, vara în vacanță nu sta un pic locului. «Mișca vagabondă» cum îi zicea deseori boerul Șerban, își făcea de cap. Pleca dimineața de acasă, colindând pe drumurile întinsei moșii, prin păduri, prin lazuri, pe la mașinile de treerat. Mergea deseori cot la cot cu argatul dela coarnele plugului, ce acorâna mirișcă,

...mânând caii sau boli cu o îndemânare de stârnea admirația argaților. Sărea pe cai fără șea, pe deșelate, ținându-se cu mâna de coama robului fără frâu și gonea animalul de scăpărau pietrele suu copite, cu părul răspândit, arsă de soare și părliță de vânt. Se cocoța în vârful tufaniilor după ghindă sau stă seara la pândă cu arma în mână, pe care o mânua în așa fel, încât se mirau vânătorii de meserie. Boerul Cruceanu după ce încercase totul să slăvească apucăturile fiicei sale, nu-i mai rămase decât s'o ducă internă la o școală de călugărițe, un pension cu reputație, pentru educația severă și unde ceje mai rebele eleve se încovoiau sub regimul strict al pedagogilor de carieră. Degeaba însă căci în al doilea an de internare, Șerban Cruceanu, fu înștiințat cu toate menajamentele, că eleva Cruceanu Mira nu mai nea'e fi ținută în internatul școlii.

...Și Mira își relua viața ei de libertate la moșile tatălui său.

*

Într-o dimineață de Mai, în ceardocul din fața covacului sorbeau din cafeaua aromată Șerban Cruceanu și vecinul său de moșie Jean Părăianu.

— Îți cunosc necazul și supărarea, încep. Jean Părăianu, tu mă cunoști foarte bine, căci eu câțiva ani mai tânăr ca tine, am trăit ca vecini și ca prieteni o viață întreagă. Ai fost prietenul care m'a încurajat cu o vorbă bună, când — sunt zece ani de atunci — mi-a murit soția. Pentru mine nu a mai existat nimic în lume și nici nu am mai fost tentat de a mă însura a doua oară. Noi avem prejudecățile noastre, am trăit alte vremuri, erau alte lumi și apoi iubite Șerbane, temperamentul la femei ca și la bărbați, este decisiv în calea vieții! Vreau să-ți vorbesc de Mira.

— Nu, Jean, nu-mi vorbi despre Mira, lasă-mă!

— Ba despre ea vreau să-ți vorbesc, fiindcă vreau să-ți ajut.

— Am încercat totul, nimeni și nimic nu-mi poate ajuta!

— Afară de mine, zise Părăianu, numai dacă vrei să mă ascuți.

Boerul Jean Părăianu a vorbit mult și convingător. Șerban Cruceanu nu a scos o vorbă, uluit de logica prietenului și vecinului său.

— Nu e asta ce ași fi voit, murmură înneacă în lacrimi, boerul Cruceanu.

— Din două rele, alege pe cel mai puțin rău, dacă ți-e dat să alege, răspunse Părăianu. Se despărțiră cu o strângere frățească de mână.

După două săptămâni, Mira Cruceanu s'a măritat cu Jean Părăianu. Împlinea 24 ani.

III.

Lumea a vorbit de această întâmplare cum s'a priceput. Ba că n'a fost cuminte, ba că Șerban Cruceanu a săracit și că a măritat-o cu forța din interes, ba câte și mai câte. Toate acestea au ajuns și la urechile boerului Șerban care avea deseori momente de revoltă contra fiicei sale, contra lui, contra lumii întregi. Se potolea însă gândind și răsândid la vorbele lui Jean Părăianu:

— Vrei s'o vezi fugită de acasă cu te miri cine, în lumea largă, vrei să te arate lumea cu degetul că

n'ai știut să-i dai educație cum trebuie singurului tău copil, vrei să te ajungă blestemul Mirei că n'ai putut fi adevărat tată? Sau vrei s'o vezi măritată, plecată cu cinste dela casa ta. Eu am avere mare, n'am pe nimeni. Tot restul vieții mă voi căzni să fac din Mira, o femeie demnă de tatăl ei și de mine. De mine, ca soț al ei, mai în etate mușt ca ea, va avea și teamă și rușine, sau în cel mai rău caz, stimă.

Un an de zile d-na și d-l Jean Părăianu au colindat prin străinătate. Toate capriciile i-au fost îngăduite tinerei femei. Părăianu o observa temperându-i apucăturile și oprind-o când ei credea că Mira depășea în emanciparea ei drumul drept.

Șerban Cruceanu primea scrisori lungi dela Părăianu prin care îi comunica cum o duc, cum petrec și în special cum evoluiază viața Mirei. Pe de altă parte, scrisori dela ei, prin care îi comunica câte de de fericită.

După un an, întorși la țară, Mira născu o fetiță. Această bucurie fu îndoliață de moartea boerului Cruceanu, care muri împăcat în suflet că Mira nu rămăsese singură în viață și că măritată cu Jean avea un sprijin.

Fetița fu îngrijită cu atenție de tatăl și mai ales de mama ei, care în singurătatea patriarhală dela țară, găsea în creșterea copilului o îndeletnicire nouă.

Când copila implini șapte ani, fu dusă la un pension unde o internară. Jean Părăianu muri un an mai târziu. Mira rămase văduvă la etatea de 32 ani cu o avere colosală. Soțul ei îi lăsase pe lângă testament în care jumătate din avere o lăsa fetiței «micii lui/Gabi» o scrisoare de îndrumare în viață.

Mira Părăianu își arendă moșile și se mută la București. Lipsită de griji, tânără, frumoasă, umblată și inteligentă, deveni punctul de atracție al înaltelor cercuri bucureștene. Inconjurată de atenții din partea bărbaților pe care îi zeflemisea, invidiată de femei, se conducea după percepțe americane, cum spunea ea, nevoind să țină seamă de opinia publică. Și în felul acesta nici unul dintre bărbați nu ar fi putut spune că se bucură de favorurile ei mai mult decât ceilalți. La plăcerile de o clipă Mira își alegea partenerii și îi păstra atât, o clipă... Lua parte la concursuri de automobile, sbura cu avionul, colinda cazinourile, plășile din țară și străinătate, colinda munții; în lunile de vacanță a fetiței, Mira era de nerecunoscut. O mamă ideală, atentă, serioasă și dufoasă. Aceste luni le petrecea la țară. Și toamna, fără să își începea cealaltă viață. Credincioasă ei Saffa, n'a părăsit-o o clipă. Nici n'ar fi putut de altfel, când i se făcea dor de acasă, conșta Mira o ducea cu mașina, și o aștepta o zi, luând-o înavoi.

— Dece nu te măriti matală, conșta Mira, îi zicea câteodată Saffa, bogată ești, frumoasă ești...

— Deacea nu mă mărit Saffa, tocmai de aceea.

Saffa se închina și clătina din cap, neînțelegând nimic.

Mira Părăianu se mutase acum 15 luni în vila de la No. 18 bis. Apropiatilor ei le spuse că pleacă la Paris la fiica sa. Nimeni nu știa de prezența ei în București. Hotărârea aceasta o luase într-o zi, nepremeditat, fără nici o cauză aparentă. Saffa care

era obișnuită cu capriciile stăpânei, nu o luase în serios când îi spusese să nu comunique nimănui că se află în țară.

— Dambișele de femei care are tot ce-i trebuie, își zicea în gândul ei.

Își vânduse mașinile, caii de curse, concediase întreg personalul. Rămăsese singură Saffa, care o servea la toate. Ce se va fi petrecut în capul ei, de se hotărîse la izolarea asta de restul lumii? Oboseala vieții, era o simplă pauză reconfortantă, sau vre-o deziluzie sentimentală? Nimic din toate acestea. Se părea mai degrabă că era plictisită. În seriile lungi de iarnă, la gura sobei, privea țintă la dansul fantastic, ireal al flăcărilor din cămin. Le privea când cuprindeau butucul, când ajungeau la maximum și când încet, încet scădeau. Se stingeau lăsând în urmă un pumn de cenușe. Viața individului, a ei, a altuia... la fel se aprinde, arde, se consumă, uitarea, cenușa... Ce rămâne din viață? O amintire care se șterge și ea cu timpul. Dar despre viața ei, de ce își aminteste? Și de cine? Tatăl ei, soțul ei? Amândoi o iubise, o îngrijise. Amintiri într'adevăr scumpe, dar care încet, încet s'au stins. Pentru fiica ei avea un cult. O obseda educația, creșterea, sentimentul și lirismul ce năpădea vârsta ei fragedă. Ea nu cunoscuse nimic din toate acestea. Făcuse o excepție. Educația și-o formase ea, crescuse cum voise, în zvăpăiala ei nu cunoscuse nici un sentiment afară de aprecieri vagi de frumos sau urât. De lirism, nici nu știa ce însemnează aceasta! Umblată, inteligentă, nu avea nici-o cultură a sufletului, a voinței, nici-o țintă în viață. Practic este o altă latură a vieții materiale și nu are nici în clin nici în mănecă cu simțăminte nobile de milă, de compătimire și mai ales de iubire. Râdea pe vremuri de iubirișe pătimase cântate de poezi. Ironiza teatrul, unde nu se ducea decât luată de alții, din obligații sau să-și etajeze toaletele scumpe. Spunea despre cineva că «e bine» ea și când și-ar fi admirat caiul de curse, care îi câștiga Derby-urile.

La cincizeci de ani se plictisise de viață. Căutase ceva nou, dar nu găsisse. Trebuia totuși să facă ceva, să inventeze ceva. Începuse să urască lumea ei de bogăție, de orgii, de viață lipsită de muncă. Ar fi muncit. Nici atât nu putea, nu avea cum și unde. În definitiv ce putea să lucreze? Ce știa să facă, când toată viața avusese totul la dispoziție? Lanurile de grâu dela moșișe ei ce-i mângăiau zulușii când copilă se avânta prin ele, le munceau alții. Alții, alții munceau pentru ea. Nimic, nu știa nimic să facă. Iar dacă conducea mașina câte odată, sau dacă călărea pe cal în noană, sau pe jos urea un munte, nu o făcea decât ca varietate, ca o plăcere. Prin aceasta nimic nu creta. Oboseala nu a afuncea după o muncă ci după nopți pierdute în chefuri Joe de cărți, orgii... Toate acestea o plictisise. Își aducea aminte din scrisoarea-testament a soțului ei: «Viața e grea când trebuie să muncești din zori până în noapte ca să trăiești, dar e și mai grea și de neînțeles când ai tot ce-ți trebuie și ajungi la un moment dat să îți se urască cu viața, să te plictisești de ea. Nu știu ce ar putea face un individ ajuns în această situație»...

Fugise de lume. De cincisprezece luni Mira Părăianu se mutase în această străduță liniștită și rămăsese cu gândurile ei. Și lucra curios, ea care nu

citise atentă nici-o carte, deși le cumpărase din orgoliu, având o bibliotecă vastă, începuse să le cerceteze. Se încăpățănase să citească orice, la rând, fără predilecție, cu toate că pe unele nu le înțelegea. Dar cetia, cetia încontinuu. Începuse să cunoască autorii, cărțile, piese de teatru, poezii, și la etatea ei începuse să simtă fondul și frumusețea impereche-rilor de vorbe, de sentimente, de iubiri, de frumos și de bine...

În această stare sufletească, se găsea Mira când într-o dimineață minunată de primăvară, când își făcea plimbarea obișnuită prin grădina, la cutia de la poartă, o scrisoare atârna vizibil. Ea nu primea decât de două ori pe lună scrisori dela fiica ei. Atât și nimic altceca, căci nimeni nu-i știa adresa. Și cu toate acestea, la poartă atârna o scrisoare.

V

Luă plicul din cutia ruginită și citi: Domnului George Ioachim, str. Liniștei 18 bis Bucurest-Roumanie, iar pe dos: Exp. Alexandru Mura, Poste-restant Alger. Era adresa casei exacte, decât că aci nu nu mai locuia nici un George Ioachim. Probabil că a fost locatar al imobilului înainte mult de a se fi mutat ea aci. Intră în casă învârtind scrisoarea în mână. Ce să facă cu ea? Unde s'o îndrumeze? Unde va fi stând acum adresantul George Ioachim. Cel mai bun lucru și corect în acelaș timp, era să înapoieze scrisoarea factorului. Restul n'o interesa. Totuși gândi: Ce va fi fiind acest Alexandru Mura care scrie de peste mări și țări și ce va fi căutând pe meleagurii acelea îndepărtate? Curiozitatea îi depăși rațiunea. Sub pretextul însă că va putea afla amănunte asupra adresantului, în scopul de a i-o inapoia, se hotărî s'o deschidă. Dar dacă erau chestiuni intime care n'o priveau? Cum putea pătrunde ea în intimitățile altora? Altă voce însă îi spunea: Poate vei putea fi de folos omului aceluia ce trăiește departe de țară, poate!... Nu, o va deschide și de va fi cazul, se va scuza unuia dintre ei. Luă un cuiștas de tăiat hârtie și începui încet, cu băgare de seamă să taie plicul. La mijloc se oprî, i se părea că comite o impietate, că era o hoată care își însușește bunul altuia. Inima îi bătea cu putere. Avu viziunea că de scrisoarea aceasta atârna viitorul, viața ei? Zâmbi trist, apoi dintr'o tăctură desfăc și jumătatea cealaltă a plicului.

Era ceva nou pentru ea, o aventură, o față, bună sau... cine știe... Trecu apoi în bibliotecă și se afundă într'un fotoliu începând s'o citească.

Rămase timp îndelungat după ce citi scrisoarea, cu privirea fixă în van. În rândurile lui Alexandru Mura se împleteau dorul de țară, blestemul soartei și exâmpes din viața lui fără rost. Se destăinua prietenului său din copilărie, lui George Ioachim, rugându-l să-i răspundă, să-i comunice vești din țară și de pe meleagurile copilăriei lor. Și Mura urma: Mă încovoaie blestemul cerului că n'am știut să fiu om, n'am ascultat de bietul tata, n'am ținut seamă de pânsetele și rugămintile scumpei mele mame, mi-am făcut de cap și lată unde am ajuns, înrolat în legiunea străină, legiunea resturilor societății umane. Hărțuit de foame, neputând să-mi fac un rost căci, feclor de bani gata, n'am învățat să muncesc, n'am știut cum se câștigă pâinea, m'am oprit totuși la

marginea prăpastiei, căci n'am furat, n'am omorât. M'a ajuns blestemul acelora pe cari îi sfidam, îi jig-neam cu banii pe cari aruncam în vânt, bani pe care nu-i munceam și nu știam cum se strâng. De femei mi-am bătut joc, înșelându-le buna credință în goană după variații. Dacă mi-aș fi infiripat un cămin, un copilăș, o căsuță. Dacă -ași fi iubit o femeie!

Mira se gândea la ea. În destăinuirea lui Mura, se regăsea pe ea. Diferență doar că ea se măritase, avea un copil. Incolo? Și ea sfidase și ea aruncase bani nemunciți și ea își bătuse joc de bărbați și nici ea nu iubiise vrodată. Iubire... iubire...

Exista deci între ea și Alexandru Mura o identitate a trecutului: întâmplarea îi venea în ajutor. Ce ar fi dacă i-ar scrie, l'ar încuraja spunându-i că și alții pățimesc după urma greșelilor din trecut? Se hotărî să-i răspundă. Simțea și ea nevoia de a se destăinui cuiva care ar înțelege-o și compătimi-o poate.

VI

Și scrisorile lui Alexandru Mura s'au încrucișat cu ale Mirei din primăvară până'n toamnă. În prima scrisoare Mira i-a descris întâmplarea care a obligat-o să-i răspundă. Scuze, vești din țară și povestea de îmbărbătare dela «una» care a făcut aproape ca ei, aceleași experiențe în viață. A urmat nedumerirea și mulțumirea lui Mura și încet, încet, pe nesimțite povestea lor s'a împletit într'un romantism întârziat, ca m.s. icu. deșertăreii, ca exoticul Africei, ca seninul albastru al Mediteranei.

În mare încercătură a fost pusă Mira când într'una din scrisori, Alexandru Mura a rugat-o fierbinte să-i trimită fotografia; să aibă imortalizat pe o bucată de carton chipul aceleia care l'a încurajat în viață, care i-a dat indemnuri pentru timpuri mai bune, după cum scria el și apoi urma: «Viața mea cotidiană nu mă interesează. Trăesc în visul frumos că am fericirea că cineva se interesează de mine. Pe acest «cineva» vreau să-l cunosc, să am imaginea ei aproape, fiindcă, «cineva» acesta trebuie să înțeleagă un lucru mare pentru mine, ceva nou, dumnezeesc de frumos, pe cineva acesta îl iubesc cu toată puterea simțurilor mele renăscute la o viață nouă, dreaptă, frumoasă... Și simțurile amorțite ale singuratecii femei au început să se vindece, să prindă a judeca. A tresărit și inima i-a bătut cu putere când a citit rugăminta lui Mura. O fotografie, cerea o fotografie. Altă dată ar fi dat-o din snobism, indiferență. Astăzi însă s'a schimbat ceva în sufletul ei, nu se mai recunoaște. A încercat să-și impună voința, să ironizeze întâmplarea, să-și tempereze prin cuvinte tari și tăioase, cum numai ea știa să le arunce altădată unor astfel de îndrăzneți. Acum nu mai e stăpână pe ea. Revoluția simțurilor nu o poate stăpâni. Simte cum se încovoae sub presiunea lor. E o învinsă, o prizonieră a tumultului din inima ei. Cu frică și-a pus întrebarea: Asta e ceea ce se chiamă iubire? Da! Căci în ultimul timp citise mult. Și despre iubire se spune că nu cunoaște îngrădiri de stare socială, de opinie, de religie. La gândul că iuba pe Alexandru Mura, s'a îngrozit. Un ișusiru necunoscut, nu știa cum arată ca fizic, educație, caracter. Dar la ce foloseau toate acestea? Uitându-se în oglindă, își mângâie cu privirea imaginea majestoasă. Totuși e prea târziu. A început a îmbătrâni. Dar n'are importanță iubirea ei în primăvara vieții, iubire târzie și întârziatul totdeauna vine grăbit, fără scuze, fără

menajamente. Își amintea din călătoriile ei, câte un întârziat care venea la gară în momentul când trenul pleca și sărea în vagon, indiferent dacă lovea pe cineva, dacă avea bilet, dacă... La fel de întârziată venea iubirea ei fără să țină seamă de trecutul, de situația sau de vârstă. Niciodată nu e prea târziu, spune un proverb franțuzesc. În cazul ei însă, simțea că regula face excepție. Iubirea ei e ceva depărtat, ca o melodie, ca o poveste veche ca un film mut... neprihănită de patima senzuală. E mai frumoasă. I se părea ca o feerie ireală de basm. E frumoasă, e frumoasă, nespuse de frumoasă.

Dar fotografia? Această fotografie întunecă tot visul ei de iubire căci este o realitate crudă... chipul ei... la etatea ei, nu va putea înșela pe un om ca Alexandru Mura. Gândind astfel se cutremura. Îi fu frică că această iubire vine ca un blestem, ca o pedeapsă. Să-i trimită fotografia! În definitiv depărtarea dintre ei nu ar lăsa să se complice într'un fel situația, iar năvala simțurilor lor, se va potoli încet, încet... Dar ce fotografie? Nu mai avea nici una. Când se retrăsese aci, le arsese pe toate, rupsese cu trecutul. Păcat! I-ar fi trimis lui Mura o fotografie de când era mai tânără. Îi mințea astfel, dar nu voia să-l deziluzioneze. Se plimba prin cameră, în căutarea unei soluții. Deodată se opri. Apoi cu pași repezi trecu în camera alăturată, trase sertarul unei măsuțe și scoase un plic. Îl desfăcu și scoase la iveală o fotografie. Era fotografia fiicei sale Gabi, ce-i trimisese săptămâna trecută dela Paris. Ținu chipul fiicei sale în mâna care îi tremura nervos și o privi lung.

— Da, murmură ea, îmi seamănă leit... dar ce fac? Sunt nebună, înșel un om, mă substituie fiicei mele! Pentruce? Pentruce fac asta? De ce nu mă pot opri? Cine mă împinge să fac astfel de fapte? Să-l mulțumesc pe Mura, să nu-l jignesc! Sunt subjucată de acest om pe care nu-l cunosc, care mi-a intrat în suflet, în gânduri, în inimă...

Sbuciumată de gânduri începu să plângă. Un plâns liniștit, blând, dar cu atât mai dureros și de neînțeles...

— Iartă-mă Gabi, iartă-mă fetiță scumpă, am înnebunit, tu nu trebuie să știi nimic din cele ce se întâmplă! Adâncul acestei prăpastii mă atrage, mă chiamă și nimic pe lume nu mă poate opri, deși știu că asta e pierzania mea...

A doua zi chiar după ce a trimis fotografia lui Gabi la adresa lui Alexandru Mura, Mira se îmbolnăvi grav. Febră puternică cu aiurări de vorbe neînțelese din cari nu lipseau: Gaby, Jean, tată, Mura, au îngrozit pe blânda și credincioasa Safta. Un doctor adus în grabă o liniști, spunându-i că Doamnei îi trebuie liniște și numai liniște.

— Ce să aibă, domnule doctor, i-a venit boala asta așa tam-neșam.

— O stare nervoasă cauzată de o impresiune puternică, dar totul trece!

Safta își strâmbă fața în semn de mirare, nu mai auzise de astfel de boală.

VII

După o săptămână Mira s'a făcut bine. Era palidă și suferința îi împăienjenise ochii. Safta nu s'a mișcat de lângă ea. N'a întrebat-o nimic, căci așa îi spusese doctorul: liniște, liniște. Intra și ieșea în

vârful picioarelor, iar nopțile veghea ghemuită la capul stăpânei sale. Săbise și suferise și ea odată cu stăpâna ei. Singure, două femei singure, să nu le între nimeni în casă. La ce folosește averea se gândea Safta! Nu tu o rudă, un vecin?...

— La ce te gândești, buna mea Safta? o întrerupse Mira privind-o cu drag.

— Doamne, Doamne, își făcu cruce Safta, credeam că inebunesc. Cât ai suferit, conia Mira, cât te-ai farmântat. Cum cade pacostea pe capul omului!

— Adevărat pacoste, răspuse Mira și gândurile se învălmășiră în capul ei fără nici o noimă, fără nici un rost. Gaby, Mura...

Își ascunse fața în mâini și își afundă capul în pernă spre ași ascunde lacrimile de Safta, care sări dela locul ei îngrijată. Când se liniști, se ridică din pat și trecu la fereastră privind afară.

Da înspre toamnă. Frunzele cașilor începuseră să îngălbenească ici colo câte una. O țigancă se opri la poartă cu un coș mare plin cu crizanteme. O fată tânără cumpără un buchet și pleca cu capul adădat în ele.

— Safto, du-te și cumpără tot coșul de crizanteme, dă-i țigancei cât cere.

Femea eși și se inapoie cu brațul plin.

Mira i le luă din mâini și își afundă și ea capul ca tânăra fată din stradă, apoi le aruncă la întâmplare pe divan, pe bircou, pe jos...

Safta o privi mută! Apoi fără să întrebe, începu să le strângă de pe jos, de pe scaun și le aranjă într-o vază mare.

Mira nu protestă: se uită absentă la flori, la Safta, cu gândurile alurea. Apoi se îndreptă spre un calendar și rupse o foaie de eri. În fiecare zi, se rupea o filă, o zi din viață... își aminti de un cântec pe care îl fredona un curtezan din tinerețe:

Să spargem ceasul din perete
Și vremea s'o oprim pe loc!

Abia acum pricepea adevăratul înțeles al lor, sbuciumul poetului și frica lui de pierderea prezentului, a tinereții, a iubirii... Privi iar florile aruncate pe divan și din vază, frunzele îngălbenite ale cașului... toamnă, toamnă, toamna vieții. Își aminti de viața ei din trecut, acum e toamnă... în gând i se fixă cu încăpățănare rândurile poetului:

Îți mai aduci aminte, Doamnă,
Era târziu și era toamnă...

Toamnă, toamnă, adevărat e prea târziu și afară e toamnă. Iubirea ei este ca înflorirea târzie a doua oară a unui măr într-o toamnă blândă, lungă. Nu mai are rost nu mai e la timpul lui; este o raritate, o excepție dar florile se scutură fără să mai rodească. Iubirea ei era la fel, înflorirea prea târziu, toamna. Nu se gândea decât la Gaby, fetița ei scumpă, ce va zice Gaby când va afla fapta ei ne bună...

Un sunet strident de sonerie, o întrerupse din gândurile ei. Amândouă femeile privesc spre poartă. Era un factor cu o telegramă. Safta eși afară să la corespondența. Inima Mirei bătea să iasă din piept. Se îngălbeni. De unde era? Sigur dela Mura. Se hotărâ să fie tare să nu se trădeze în fața Saftei care se întoarse cu telegrama...

I-o smulse din mână și iacomă citi în adevărînță... Telegrama venea dela Paris.

Era dela Gaby, îi anunța trecerea cu succes a examenelor și o chema la Paris.

Semnă adevărînța, o dete Saftei s'o inapoleze și ducând telegrama la gură o sărută începând să plângă din nou.

— Gaby, Gaby, scumpa mea copilă...

— Ce s'a întâmplat conia Mira, întrebă Safta cu lacrimile n ochi.

— Nimic Safta, Gaby ne scrie că a reușit la examene și mă chiamă la Paris, auzi tu, mă chiamă acolo, la ea...

— Doamne cât m'am speriat, îngână bătrâna femeie, plângând și ea acum de-abinelea.

VIII.

Feste o săptămână Mira părăsi vila din strada Liniștei No. 18 bis și împreună cu Safta, pe care abia a putut s'o convingă să meargă cu ea la Paris, măcar pentru vreo două-trei luni când se vor întoarce și se vor stabili la țară undeva, cumpărându-și o moșioară, se urcară într'un simplon. Trenul plecă încet-încet. Pe peron o mulțime de rude își petreceau pe cei ce plecau. Alături de compartimentul lor, o ceată de studenți plecau deasemeni în străinătate. Erau petrecuți de fete și băieți, urări de călătorie bună, revedere, batiste ce fluturau la geam. Unul dintre tineri, strigă din mersul trenului:

— Dacă nu voi reuși la examene, mă înscriu în Legiunea străină. Ceilalți rād sgomotos...

Mirei i se strânse inima și simți un junghiu în piept. Afară burnița des și rece... Era toamnă. Trenul gonea acum ca o vijelie presărând în urmă, căsuțe, stâlpi de telegraf, cantoane...

Galeria tinerilor de alături se potoli și un gramofon luat cu ei, unduia în zgomotul roților de tren și acompaniat de doi dintre ei:

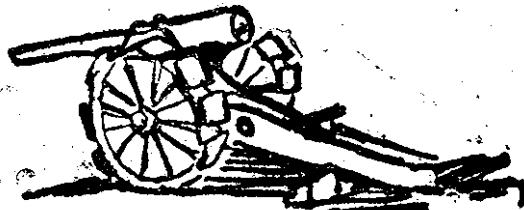
Îți mai aduci aminte Doamnă?
Era târziu și era toamnă...

Mira cu ochii pe fereastră plângea sgomotos cu sughițuri...

— Dece plângi conia, Mira?

— De... bucurie Safta... de bucurie că mergem la Gaby, răspuse ei înecându-se în suspine.

O săptămână dela plecarea ei, factorul lui inapoi o scrisoare venită din Alger adresată în str. Liniștei No. 18 bis și motiva nepăsător și stângaci pe verso plicului: «Adresanta plecată fără a-și lăsa adresa»...

Marceline Desbordes Valmore

de T. Dumitrescu

Una din cele mai simpatice figuri de femei din literatura franceză, a cărei viață sbuclumată, plină de decepții și tristeți, s'a răsfrânt adânc în poezia ei de o sfâșietoare duiosie, — este Marcelien Desbordes Valmore. — Fiică a unui zugrav ruinat de revoluție, ea se născu la Douai în 1785. În casa părinților cunoșcu sărăcia de timpuriu, din care cauză, la 15 ani, mica Marceline intră în teatru și timp de nu an fu atracția și farmecul târgului naval. Vioiciunea-i precoce, irumuseșea și farmecul învățuitor cu care, uepe scenă, își vrăjea concetățenii, atraseră curând privilegiile bărbaților asupra ei. Și la 16 ani, Marceline se căsătorii din dragoste cu unui din camarazii ei, actor.

La 20 de ani, prima dragosie, prima căsătorie și prima mare durere se consumae. Acum începe pentru ea viața de peregrinări și aventură, caracteristică boemiei actoricești care nu ajunge niciodată să strălucească spre a se ridica deasupra mediocrității.

Cu diverse companii de teatru, colindă ea întreaga provincie franceză, Italia și chiar și la Paris se stabilește pentru o vreme. În tot acest timp, viața poetei este un șir întreg de elanuri ratate, de iubiri totale și dezamăgiri adânci. Dintr'o nouă căsătorie cu nu alt actor, — care se dovedește un bețiv și un om de nimic, — are acum și copii. Am putea crede cu bună dreptate că de-acum cariera poetei este sfârșită — și ne-am aștepta să dispară, înștiârșit, coplesită de banalitatea unei vieți meschine. Dar nu. Acum dă ea tiparului o parte din cele mai frumoase poezii ale ei, strânse în câteva volume — «Elegies» și „Domances”.

Rănile inimei ei se cicatrizează repede. O nouă iubire îi iluminează sufletul și noui elanuri, noui nădejdi o frământă. Dezamăgita de ieri caută azi iar fericirea.

Deși dezvoltarea ei poetică cade în plină epocă romantică — primul ei volum de poezii apar în 1818 — totuși nu azeziunea voită, atitudinea preconceptută, o sîtuează pe linia literară a romantismului. Marceline Desbordes, ca și Francois Villon, ar fi cântat și plâns la fel chiar de s'ar fi născut în secolul XIII-lea. Poezia ei ivorăște direct dintr'o sensibilitate bogată, neistovită, mereu înfrântă și mereu nouă. Mai ales în versurile publicate după moartea ei, pare că s'a condensat tot frumosul ei suflet neconșolat. I se potrivește atât de minunat, ca și lui Lamartine, versurile marelui poet:

«Je chantais, mes amis, comme l'homme respire,
Comme l'oiseau gémit, comme le vent soupire,
Comme l'eau murmure en coulant...»

Ca și poetul «Lacului», scrisul ei este meșteșugit, fără artă; dar ca și el, ea este poezia însăși și fără alăt știință decât propria-i emoție, ea atinge subli-

mul la care o ridică în mod natural căldura inepuizabilă a inimii sale. Cele câteva volume de Elegii și de Romante constituiesc o întreagă gamă de simțiri, de o bogăție uimitoare. Când iubeste, ea adoră și se oferă total, cu umilință și completă renunțare.

Adresându-se iubitului care e nevoit s'o părăsească, ea scrie:

«Tu t'en vas, tout se met en voyage,
Lumière et fleurs;
Le bel été te suit, me laissant à l'orage,
Lourde de pleurs.
Mais si l'on ne vit plus que d'espoir et d'alarmes,
Cessant de voir,
Pariaçons pour le mieux: moi, je retiens les
larmes,

Garde l'espoir».

Altădată, când despărțirea devine definitivă, poeta se lasă întreagă în voia edscurajării.

«N'écris pas! Je suis triste, et je voudrais m'éteindre;
Les beaux étés, sans toi, c'est l'amour sans flambeau.
J'ai refermé mes bras qui ne peuvent l'atteindre;
Et, frapper a mon cœur, c'est frapper au tombeau.

N'écris pas!

N'écris pas ces doux mots que je n'ose plus lire;
Il semble que ta voix les repant sur mon cœur,
Que je les vois brûler a travers ton sourire;
Il semble qu'un baiser les empreint sur mon cœur.

N'écris pas!».

Dar supleșea simțirii sale o ajută să se redreseze.

Primul pas spre vindecare este Denunțarea. În «Denoncement» ea scrie:

«Pardonnez-moi, Seigneur, mon visage attristé,
Vous qui l'aviez formé de sourire et de charmes;
Mais sous le front joyent vous aviez mis les larmes,
Et de vos dons, Seigneur, ce don seul m'est resté».

Și totuși, tristetea definitivă o va copleși. Fără nădejde, poeta va plânge lin, cu ochii înapoi, trăind în amintire: «Loin du monde».

«Entrez, mes souvenirs, ouvrez ma solitude!
Le monde m'a troublée; elle aussi me fait peur.
Que d'orages encore et que d'inquiétude
Avant que son silence assoupisse mon cœur!
Entrez, mes souvenirs, quand vous seriez en larmes,
Car vous êtes mon père, et ma mère, et mes cieux!
Vos tristesses jamais ne reviennent charmes;
Je vous souris toujours en essuyant mes yeux.
Dans vos flots ramenés quand mon cœur se replonge,
O mes amour d'enfance! o mes jeunes ancours!
Je vous revois couler comme l'eau dans un songe,
O vous, dont les miroirs se ressemblent toujours!»

Marceline Desbordes a plâns și a cântat cu accent adânc omenești.

Deaceea, pe deasupra curențelor și sistemelor, poezia ei va dura cât timp vor exista inimi simțitoare, care vor plânge și se vor întrista pe versurile ei, expresie a propriilor lor neînștiși.

TINI DUMITRESCU

RECENZII

Recenta lucrare a colegului meu din acelaș cerc literar, d. Al. Gr. Piepteanu, de astă dată poezii, intitulată: *Popas în margine de drum*, este, cel puțin pentru mine, o revelație, întru cât am cunoscut proza colegului meu: romanul *Răscruce* și nuvelele *Fals în acte publice*, după citirea cărora i-am împărtășit aulorului părerea mea de bine pentru darul de a caracteriza personagiile din roman și cu deosebire din nuvele, felicitând-ul și îndrumându-l să nu se oprească la aceste două reușite creații.

Așa se explică de ce a fost pentru mine o revelație apariția acestui volum de versuri, în care poetul vedește o și mai temeinică chemare decât aceia ce a vădit-o în cele două lucrări în proză: versul autorului este original, cu un fond și o formă personală neasemănată cu a vreunui alt mânduitor al versului dela noi. Ceia ce atrage pe măsură ce faci cunoștință cu mânduichiul de versuri al autorului este acel farmec al limbii pe care o întâlnești în vorba țaranului nostru, acel parfum ce se desprinde din idila satului nostru, farmec și parfum pe cari le limți în vorba și idila ardele-nească, cu măestria cu care le-a prezentat nemuritorul Coșbuc.

Indemn pe autor să stărue și în câmpul versului, cum l-am îndemnat și în acela al prozii, fiindcă are și aci chemare și îndemn pe prietenii din cercul nostru literar, să citească această din urmă lucrare a colegului nostru, în care vor gasi un vers curgător, sănătos, robust și cu fermecătoarea vrajă a formei de cuturare și exprimare întâlnite în satul nostru, bunăoară:

*„Cobora linca o vale
La cișmea,
Soarele-i juca în plete
Iia nea,
Iar zavelca nărănzată
'N fir de tort,
Făcea să tresară 'n groapă
Și un mort.*

*Busuiocul rupt din oala
Din cerdac,
Ii împodobește urechia
Roșie rac,
Iar mirosul ierbii sfinte
Se 'ntrecea
Cu acel de nălbă crudă
Ce călca.”*

Și așa cita și alte asemenea înfățișări din viața dela țară, fiindcă totul merită citat, dar cred că cititorii vor face ei însăși acest plăcut oficiu.

VICTOR BILCIURESCU

Colțul surâsului

Țăranul nostru poartă în el o comoară de însușiri și este gata oricând să facă față ori cărei împrejurări. Chiar când este prins asupra unui fapt, sau, a unei însărcinări date și incomplete executate fiindcă, crede el este bine și așa, în istețimea lui găsește oricând un motiv spre a-și susține „teza”.

— Domnule, pleznește de inteligență îmi spunea acum câțiva ani unul dintre străinii specialiști ce conduceau lucrările la Telefoane.

— Să vezi, urmează el, ce mi s'a întâmplat, cu un țaran, — lucrător la construcții de linii interurbane. Executam undeva pe valea Prahovei înființarea unui traseu. Omul meu lucra la săparea gropilor pentru plantarea stâlpilor inspectând porțiunea sa de lucru observ cu mirare că gropile nu erau săpate reglementar ci mult mai mici. Mă opresc la el și îl întreb:

— D-ta ști la ce adâncime se sapă gropile?

— Știu îmi răspunse el.

— La cât?

— La 1.40.

— Bine, atunci de ce sapi gropile la 80 cm.?

— Ce crezi că a lăsat capul în jos să-și recunoască greșala?

S'a uitat de jur împrejur și apoi s'a apropiat de mine vorbind în șoaptă:

— E bucluc Dom'le Director, dacă sap mai mult, țășnește păcurea afară și dăm de belea cu... statul ce noi săpăm sonde sau îngropăm stâlpi?

ALEX. GRUIA

Voluntari norvegieni cuceresc o înălțime. (Pk. Ob.)

Dinescu-Ionescu s. a. r.

fost SOLAVICI

Strada Lipscani 37   Telefon 5.62.78 și 4.39.24

Tricotaje, ciorapi, lenjerie, blănuri, cravate, mănuși, halate de
bae, prosoape, articole de botez, etc.

Muncă românească.

Capital românesc.

Articole pentru copii

Mărfuri

de cea mai bună

calitate

Blănăria Wilhelm Steinhart

188 Calea Moșilor 188

Astrahan - Nurci - Vulpi - etc.

Prețuri efline   Atelier propriu

Telefon 2.56.15

Bijuteria și ceasornicăria „TIC TAC“

Calea Văcărești 39 (Colț Labirint)

Lucrări artistice de bijuterii moderne și
atelier de ceasornicărie.   Tel. 4.84.63

Chiroptica s. a. r.

SECTII:

Dentară - Chirurgicală

Optică - Laborator

Electro-Medicală

Instalații Sanitare

Mobilier Sanitar

Farmaceutică - Bandagerie

Ortopedie - Cauciucărie

București - Str. Carol No. 22, (Filii 17)

Telefon: 3.32.10 - 3.32.18 - 3.32.19

Atelierele: Strada Dobrici 3-7-9 - Tel.: 1.04.32

ION C. MOLDOVEANU

1912   Casă fondată în 1912.   1943
Calea Victoriei Nr. 103 Tel. 3.76.46

Cel mai asortat magazin cu materiale

Automobilistice

împlinit 31 de ani de activitate comercială, neîntreruptă de niciunul din obstacolele întâlnite în acest lung șir de ani.

Muncă românească - Capital românesc

Gazificatoarele PATENT HURMUZI

sunt cele mai bune aparate cunoscute de toată lumea!

SOLIDE, PRACTICE, ECONOMICE ȘI GARANTATE

CONSUM MINIM DE PETROL

Nu vă luați după reclame străine, sunt

imitațiuni fără valoare

Procurați-le din timp, dela:

Intreprinderile HURMUZI

Bd. Regina Maria 98 tel. 5.90.04. Sucursala Călărași 28;

ALADIN, Regală 11 b „COLUMB”, Lipscani 108

„STRUNGUL” Smârdan 29; „ELECTROCEAS” Moșilor 90

La cerere trimitem petrol la domiciliu

Bidoane diferite mărimi, de vânzare

Cumpărați materiale
electrice dela

Noris

Societate de Electricitate în Comandită

Pompeiu Andrea & Co.

Telegrame: Electronori, București

Telefon 5 06.90

Industria Lânei S. A.

Timișoara

Fabrică de postav, tricotaje și fire de lână
Produce de prima calitate

București str. Gabroveni Nr. 4 - Birourile

Desfaceri în magazinele din toată țara

În București: magazinul Ileana, Str. Lipscani Nr. 73
și Cosmos Str. Gabroveni No. 4

Cele mai reușite FOTOCOPII execută

M. Billinsky succ.

Magazin cu articole fotografice și laborator

București, Calea Victoriei, 38 Telefon 4-34-15

Cereți pretutindeni VINURILE

Dealul Zorilor

Specialitate Lacrima Zorilor
sticla 3/4 lungă

**MAGAZINUL ROMÂNESC
„CAMARAD“
GALANTERIE ȘI MERCERIE**

Asortiment pentru Doamne și Domni
Str. Doamnei 15 (Pasaj)
Tel. 5.37.33.
Proprietar: **Constantin C. Sinișteanu**

„RUTEX“
NOUL MAGAZIN
din B-dul Brătianu, 24 — Tel. 3.87.60.
Asortat în stofe fine, BARBĂTEȘTI ȘI
DAME, Calități, exclusivități
în stofe străine și indigene

Import-Export
**Blănuri fine indigene
și străine**
Const. C. Sinișteanu
Strada Carol 25 etaj
(Intr. prin str. Soarelui) — Tel. 3.71.64.

Tel. 3.10.11 Casă fondată 1923

MAGAZINUL

C. N. DUMITRESCU

Matăsuri - Lenajuri

Noutăți

BUCUREȘTI — Str. Lipșcani No. 68

„COLUMB“

Societate Anonimă Română
pentru comerțul de fierărie
Magazin Românesc.

Articole de menaj

Str. Lipșcani No. 108
(Vis-a-vis de Biserica Sft. Gheorghe).
Telefon: 5.18.74

PASTOREL
Cămăși
Cravate
Pijamale
Mănuși
Ciorapi
Pulovăre
**GALANTERIE
BARBATEASCA
TIBERIU CATONE**
Str. Academiei No. 2
Telefon 3-04-84

Toată casa o încălzește ideal
un aparat transportabil original

ARDE-GAZ

Numai această marcă vă garantează
funcționarea perfectă.
Se adaptează la orice fel de sobe, mașini
de gătit și cazane de baie, fără instalație
și încălzește cu petrol, fără miros sau fum
Centrala St. Stratișescu, str. Lipșcani
110, în curte (vis-a-vis Bis. Sft. Gh).
Tel. 5.61.37; Radio-Colombina, cal. Gri-
vișei 119 și Teodorescu Cal. Moșilor 283.
Căutăm reprezentanți în toată țara.

Renumitele vopsele

„BAIADERA“

pentru vopsit acasă orice fel de
îmbrăcăminte de lână, bumbac
sau mătase.

sunt cele mai bune

De vânzare pretutindeni „BAIADERA“
Cal. Moșilor 159. București, Tel. 2.32.71.

CADOURI
pentru toate ocaziile
I a

DJABOUROV

CALEA VICTORIE No. 36
Tel. 3.58.98

Stofe de lână

PENTRU

TAIOARE ȘI PARDESIURI

Zenana - Barcheturi - Flaneluțe

Șifoane - Olandă - Brocheuri

Garnituri de masă și ceai

Prețuri accesibile oricui

La PAPAGAL S. a. r.

Str. Lipșcani 90

En-Gros

En-Detail

Blănuri fine

La „Rocego“

Romulus C. Gonta

Importațiune directă

Pasajul Român No. 15 - Telefon 3-14-75

Lingerie

IONEL MUȘAT

București Calea Moșilor 108—Telefon 5-48-82

Execută: Lingerie fină bărbătească după măsură
cu materialul clienților.

Vizitați noul magazin
și cumpărați flori frumoase de la
ION POPESCU
Bulevardul Tache Ionescu 24 (lângă statuie)

Mare partidă de Cămăși Bărbătești mătase
„Schweizerseide“ și Olandă, modele ultra moderne,
engros și endetail prețuri reduse
Expedițiuni în provincie, vinde:

„Orient General“

Societate Anonimă Română
București Strada Doamnei No. 3 — Tel. 3-36-00

Lingerie fină Ciorapi, Genți, Mănuși
Fulare, Cordoane
ION MEDIANU
Str. Lipșcani No. 41, Telefon 3-55.02